

13. ČÍSLO / VI. ROČNÍK

6,- Kč (7,- Sk)

29. BŘEZNA 1998

Z obsahu:

Budete mými svědky

Jan Pavel II. při
generální audienci
11. března 1998
– strana 2 –

Kde končí láska?

Co to znamená
milovat bližního?
– strana 4 –

Opravdový učedník

Sv. Jan Zlatoústý
zemřel ve vyhnan-
ství bídou a vysíle-
ním...
– strana 5 –

Turínské plátno na videokazetě

Nejpůsobivější
a nejdiskutovanější
relikvie křesťanské
éry...
– strana 6 –

Duše – co to je?

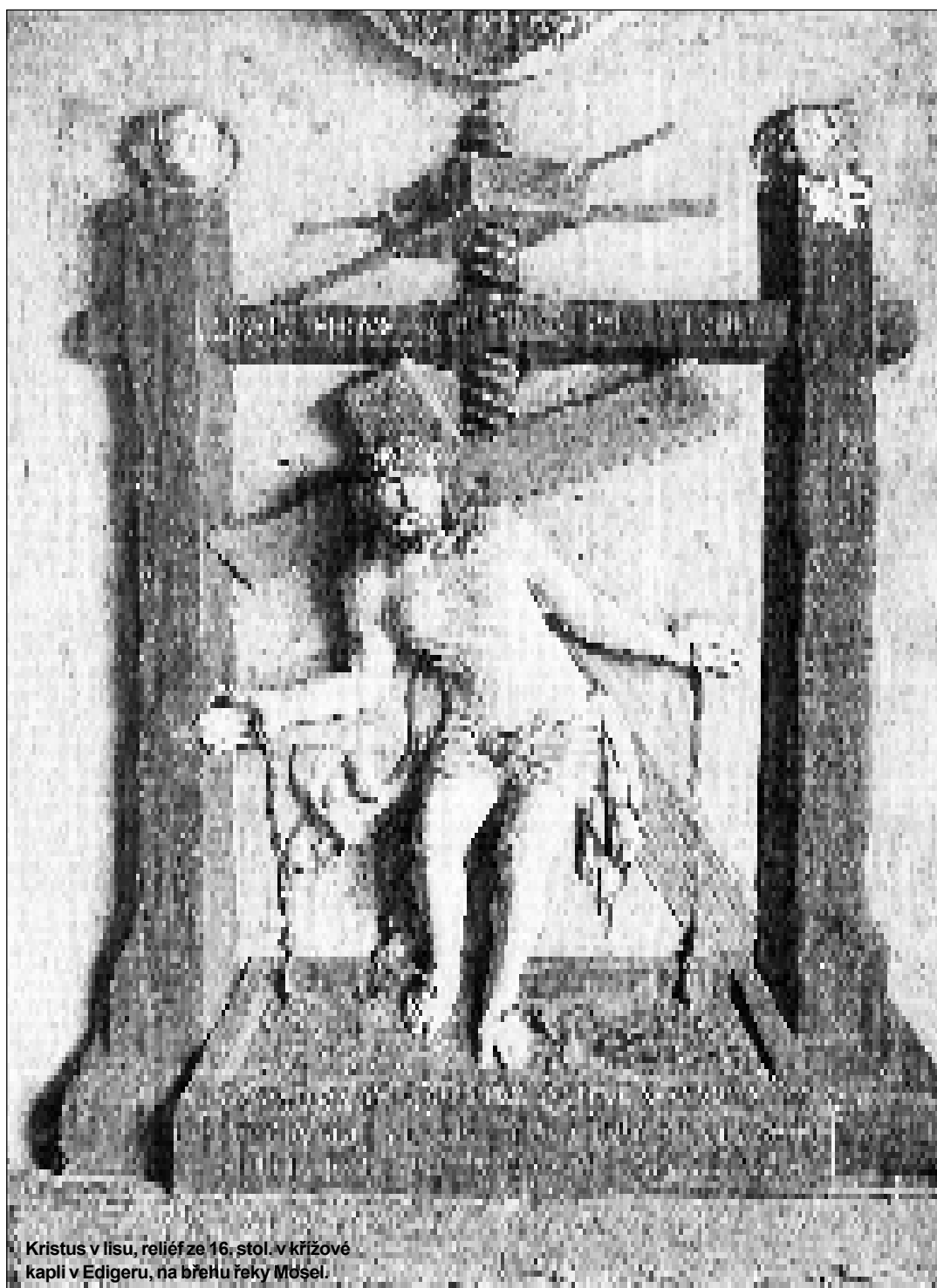
– strana 8 –

Otče, odpusť jim...

Spolu s ním byli
vedeni na smrt ještě
dva zločinci...
– strana 9 –

Pravdíček

Boj o povolání byl
pro bohoslovce
Šuránka nesnadný...
– strana 12 –

Kristus v lisu, reliéf ze 16. stol. v křížové
kapli v Edigeru, na břehu řeky Mošel.

Budete mými svědky

Po zamyšlení nad integrální spásou, kterou zajistil Kristus jako Spasitel, chceme se nyní zaměřit na její postupné uskutečňování v lidských dějinách. Učedníci se svým způsobem ptají Ježíše před nanebevstoupením právě na tento problém: Pane, už v tomto čase chceš obnovit království pro Izrael? (Sk 1,6)

Netrpělivost z nepochopení

Takto formulovaná otázka odhaluje, jak jsou ještě ovlivněni perspektivou naděje, která chápe Boží království jako událost úzce spjatou s národními osudy Izraele. Během čtyřiceti dnů mezi vzkříšením a nanebevstoupením k nim Ježíš několikrát mluvil o Božím království. Avšak teprve po velkém vylití Ducha svatého o Letnicích byli s to pochopit jeho hluboké rozměry. Zatím tedy Ježíš koriguje jejich netrpělivost, živenou touhou po království s rysy dosud příliš politickými a pozemskými, a vybízí je, aby se spolehli na tajemné Boží záměry: *Není vaše věc znát doby a lhůty, které si Otec ponechal ve své moci* (Sk 1,7).

Znamení doby

Tento Ježíšův odkaz na *Boží doby* se ukazuje i po dvou tisíciletích křesťanství více než kdy

jindy aktuální. Tváří v tvář spíše pomalému růstu Božího království ve světě se od nás žádá, abychom **důvěřovali plánu milosrdného Otce**, který všechno řídí s nejvyšší možnou moudrostí. Ježíš nás vybízí, abychom obdivovali **trpělivost Otce**, který přizpůsobuje své přetvářející působení pomalosti lidské přirozenosti zraněné hříchem. Tato trpělivost se projevovala již ve Starém zákoně během dlouhých dějin, které připravovaly Ježíšův příchod. Projevuje se i nadále po příchodu Krista ve vývoji církve.

Ježíš ve své odpovědi učedníkům hovoří o *dobách* – „chrónoi“ a *lhůtách* – „kairoi“. Tyto dva výrazy biblické řeči o čase mají dva odstíny, které je dobré připomenout. „Chrónos“ je čas ve svém běžném průběhu. I on je pod vlivem Boží prozřetelnosti, která všechno řídí. Avšak do tohoto normálního běhu dějin Bůh klade své zvláštní zásahy, které dodávají určitým dobám zcela zvláštní spásanosnou hodnotu. To jsou právě „kairoi“ – Bohem stanovené termíny. A člověk je povolán k tomu, aby je rozpoznal a dal se jimi oslovit.

Období hladová i tučná

Biblické dějiny jsou bohaté na takové zvláštní okamžiky. Zásadní důležitosti však nabývá doba příchodu Krista. Ve světle tohoto rozlišení mezi „chrónoi“ a „kairoi“ je možno znovu pročíst dvoutisícileté dějiny církve.

Církev poslaná k celému lidstvu zaznamenává různé chvíle svého rozvoje. Na některých místech a v některých údobích naráží na mimořádné těžkosti a překážky, jindy je její pokrok mnohem rychlejší. Zaznamená-

váme dlouhá údobí čekání, v nichž se zdá, že její nezměrné misijní úsilí zůstává neúčinné.

né. Přicházejí období, která vystavují zkoušce sílu naděje a orientují ji ke vzdálenější budoucnosti.

Nicméně existují i příznivá údobí, v nichž radostná zvěst nachází ochotné přijetí a množí se obrácení. První a základní chvíli přehojné milosti jsou Letnice. Mnoho jiných následovalo a mnoho jich ještě přijde.

Odpovědnost svědků evangelia

Když nastane některé z těchto období, pak ti, kteří mají zvláštní odpovědnost za evangelizaci, jsou povoláni, aby je rozpoznali a co nejlépe využili možností, které milost nabízí. Avšak není možno dopředu stanovit toto datum. Ježíšova odpověď se neomezuje na to, že krotí zvědavost učedníků, nýbrž zdůrazňuje jejich odpovědnost. Mají sklon spoléhat se, že se o všechno postará Ježíš. Avšak dostávají poslání, které je **vyzývá k velkodušnému nasazení. Budete mými svědky.** Ačkoliv se nanebevstoupením vzdálil z jejich dohledu, chce Ježíš právě prostřednictvím učedníků pokračovat ve svém díle a být skrze ně přítomen ve světě.

Svěřuje jim úkol rozšířit evangelium do celého světa a nutí je, aby překročili zúženou perspektivu, která se omezuje pouze na Izrael. Rozšiřuje jejich obzory a vyzývá je, aby byli jeho svědky *od Jeruzaléma přes Judsko a Samařsko až do nejzazších končin země* (Sk 1,8).

To všechno tedy nastane ve jménu Ježíše Krista, ale uskuteční se také skrze osobní přičinění těchto svědků.

V síle Ducha svatého

Tváří v tvář tomuto náročnému poslání by učedníci mohli couvnout a považovat se za neschopné, aby převzali tak velkou odpovědnost. Ale Ježíš ukazuje na tajemství, které jim umožní být na výši úkolu: *Dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí* (Sk 1,8). S touto silou učedníci dokáží být navzdory lidské slabosti autentickými svědky Ježíše Krista po celém světě.

O Letnicích Duch svatý naplní každého z učedníků i celé společenství hojností a rozmanitostí svých darů. Ježíš zjevuje **důležitost daru síly** (dynamis), která bude pilířem jejich apoštolské činnosti. Při zvěstování sestoupil na Marii Duch svatý jako *moc Nejvyššího* a vykonal v jejím lůně **div vtělení**. Táž síla Ducha svatého vytvoří **nové divy milosti** při evangelizaci národů.

*Bolletino Vaticano
Zdůraznění a mezititulky
redakce Světla*

Když s nimi byl u stolu, nařídil jim, aby neodcházel z Jeruzaléma. „Čekejte, až se splní Otcovo zaslíbení, o němž jste ode mne slyšeli. Jan křtí vodou, vy však budete pokřtěni Duchem svatým, až uplyne těchto několik dní.“

Ti, kteří byli s ním, se ho ptali: „Pane, už v tomto čase chceš obnovit království pro Izrael?“ Řekl jim: „Není vaše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci, ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku a Samařsku až na sám konec země.“ (Lk 1,4–8)

Nová cesta

Zamyšlení nad čteními dnešní neděle

**Všeho jsem se zřekl,
abych mohl získat Krista**

Postní doba vrcholí. Příští týden máš prožívat památku nejvýznamnější události dějin spásy i dějin světa. Tvá matka Církev tě ještě jednou naléhavě vyzývá, abys zcela radikálně změnila svůj život. Pros Ducha svatého, aby tě uchránil nebezpečné představy, že už toho nemáš zapotřebí. Ať je tvá vina jakákoliv, ať si ji plně uvědomuješ, nebo ji stále ještě nechápeš, nech se předvést k nejpravděpodobnějšímu soudci.

Divíš se, kde se vzalo tolik žalobců? Jen si vyslechni, z čeho tě obviňují. Vy-užij této příležitosti podívat se na sebe očima těch druhých, na způsob, jak s nimi mluvíš, jak s nimi jednáš, jak je ponižuješ, přehlížíš a zraňuješ. Neboj se zrcadla, které ti ukáže, co sama stále nevidíš. Nech se obžalovat věcmi, které zneužíváš, na kterých nepřípustně lpíš, zvyky, kterými škodíš sobě i druhým, dej zaznít vinám, které tajíš v hlubinách své duše. Je pro tebe užitečné a potřebné sestoupit konečně z piedestalu sebejistoty a sebechvály na pranýř obnažené pravdy a spravedlivého zahanbení. Ale spoň jednou poslouchej a nic se nepokoušej vysvětlovat. Dost bylo výmluv a sebeklamů. Sestup až na dno, neboj se ponížení. Nebraň se pravdě, i když je tvrdší, než jsi tušila. Tvoji žalobci si nic nevymysleli. Přistihli tě všichni při činu. To, co cítíš jako zahanbení, je jen odkládání masky, za kterou ses schovávala i sama před sebou.

Tvůj Pán si píše v písku. Že by jej nezajímalo, co se tu proti tobě mluví? Anebo je to proto, aby se nemusel přidat k žalobcům a říct ti i za sebe, čím ses provinila dokonce proti němu? Ať dělá to, či ono, dokud je u tebe, jsi na tom dobře, protože nikdo nemůže hodit po tobě kamenem. Jen se rozhlédni! Tak jak si přiznáváš pravdu a nic než pravdu, žalobci odcházejí jeden po druhém.

Ježíš vidí dále, než oni viděli. Oni mohou vidět jenom to, co bylo. On se dívá na cestu, která je před tebou. Tvoje minulost jej zajímá jen jako skutečnost, se kterou se máš se vši rozhodností rozejít. Nemyslí na tvůj soud, ale na tvé uzdra-

vení. *Neodsuzuji tě. Jdi a již nehřeš.* Souhlasíš?

Není možné ocenit zázrak odpuštění, dokud si nejsme plně vědomi, co se nám odpouští. Ale tento div Boží slitovnosti má smysl nikoliv v tom, s čím skoncoval a co uzavírá, nýbrž v tom, co před tebou otevírá. K čemu by ti bylo Ježíšovo odpuštění, kdyby ti nepřipravil novou budoucnost. Jen si představ znovu událost, kterou si tak živě připomínáš Izaiáš v dnešním prvním čtení. Ten obdivuhodný pochod Izraelitů, kteří sestoupili na samé dno moře, ta zdrcující zkáza nepřátel, které pohltily vlny i s vozy a koňmi, to všechno není ve skutečnosti o nic velkolepější než pochod, jímž procházíš ty sama při svém očištném obrácení. A jako tehdy ani teď nekončí Boží divy pouhým odpuštěním. Souhlasíš-li s tím, aby kající vlny pohltily tvoji minulost, tvoje otroctví a tvoje nepřátele, budou následovat i pro tebe další zázraky. I kdyby se ti zdálo, že před tebou je pustina, *vzcházejí nové věci, což to nepoznáváš?* Pán ti tu vytváří cestu a stezky, svádí do tvé pustiny celou řeku milostí, aby tě napájel, protože jsi *jeho vyvolená, stvořil si tě pro sebe, abys hlásala jeho chválu.*

Velkou věc s tebou udělal Hospodin. Změnil tvůj osud, naplní tě radost⁽¹⁾.

Nyní je vhodná chvíle, aby ses podělila s apoštolem Pavlem o svůj zážitek z vlastního obrácení. Nech si vyprávět o zážitku jeho obrácení, abys uznala, že i ty máš pádné důvody *považovat za škodu všechno ostatní ve srovnání s nesmírně cenným poznáním Ježíše Krista.* Zanech svých hříchů i všeho, co tě k nim vedlo, není to všechno nic než *bezcestný brak.* Sv. Pavel ukazuje výmluvně a názorně, co znamená opravdové obrácení a jak má pak vypadat další cesta: osvobozena z otroctví tmy nechej se *uchvátit Ježíšem Kristem.*

Ježíš v čase, kdy na tebe žalovali, kreslil do písku tvou budoucí cestu. Je to vítězná cesta pro ty, které *Bůh povolal skrze Něho.*

Můj Ježíši, *pro Tebe se zříkám všeho. Chci Ti být podobná. Dej, ať účasti v Tvém utrpení na sobě poznám Tvou moc.*

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾srov. resp. žalm 126

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 43,16-21

Tak praví Hospodin, který vytvořil v moři cestu, v mocných vodách stezku, který (k soudu) vyvedl vozy i koně, vojsko i silné reky; všichni spolu leží, již nevstanou, jako knot zhaslí, dohořeli: „Nevzpomínejte na věci minulé, nedbejte na to, co se dávno stalo! Hle, činím věci nové, teď již vzcházejí, což to nepoznáváte? Cestu vytvořím na stepi a stezky na poušti. Divoká zvěř mě oslaví, šakalové a pštrosi, že jsem dal vodu na stepi, řeky na poušti, abych napojil svůj lid, svého vyvoleného, lid, který jsem stvořil pro sebe, který bude hlásat mou chválu.“

2. čtení – Flp 3,8-14

Bratři! Všecko považuji za škodu ve srovnání s oním nesmírně cenným poznáním Ježíše Krista, svého Pána. Pro něj jsem se toho všeho zřekl a považuji to za bezcenný brak, abych mohl získat Krista a byl s ním spojen; nemám přece vlastní spravedlnost, která se získá zachováním Zákona, ale tu, která se dává tomu, kdo věří v Krista, totiž tu, která přichází od Boha a spočívá na víře. Tak na sobě poznám Krista i moc jeho zmrtvýchvstání a účast v jeho utrpení; a protože uměl on, i já mu chci být v tom podobný. Potom, jak doufám, dosáhnou i vzkříšení z mrtvých. Tím neříkám, že už bych toho dosáhl nebo že jsem už dokonalý; ale ze všech sil se snažím to uchvátit, protože i mne samého uchvátit Kristus Ježíš. Bratři, já si nenamlouvám, že už jsem to uchvátit. Ale o jedno mi jde: nebudám na to, co je za mnou, ale ženu se k tomu, co je přede mnou. Běžím k cíli za vítěznou nebeskou odměnou, ke které nás Bůh povolal skrze Krista Ježíše.

Evangelium – Jan 8,1-11

Ježíš odešel na Olivovou horu. Ale brzo ráno se zase objevil v chrámě a všechen lid přicházel k němu. On se posadil a učil je. Tu k němu učitelé Zákona a farizeové přivedli ženu přistiženou při cizoložství. Postavili ji doprostřed a řekl mu: „Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu. Mojžíš nám v Zákoně nařídil takové ženy ukamenovat. Co říkáš ty?“ Tou otázkou ho chtěli přivést do úzkých, aby ho měli z čeho obžalovat.

Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem. Když nepřestávali otázkami na něj dotírat, vzpřimil se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu, ať první hodí po ní kamenem.“ A sehnul se opět a psal na zem. Když to uslyšeli, jeden za druhým se vytráceli, starší napřed, až zůstal on sám a žena před ním. Ježíš se vzpřimil a řekl jí: „Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?“ Odpověděla: „Nikdo, Pane.“

Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nyníška už nehřeš!“

Kde končí láska?

Co to znamená milovat bližního? Znamená to především mít na zřeteli jeho dobro. Již Starý zákon vytyčil jasná kritéria, které Nový zákon potvrdil: Miluj bližního jako sebe samého.

Zdá se, že toto pravidlo je velmi jednoduché. Znamená nejen *nečinit druhým to, co nechceme, aby činili nám*, ale zcela logicky také činit to, co bychom si sami přáli, aby druzí činili nám. Sami pro sebe vyhledáváme to, co pokládáme za dobré, a vyhýbáme se tomu, co pokládáme za zlé. To je pro nás nezbytné, ale máme to ovšem dělat tak, abychom přitom ani své bližní nepřipravili o to, co je dobré, a nepůsobili jim to, co je zlé. Scéna posledního soudu v Matoušově evangeliu (Mt 25, 31-46) nás dokonce upozorňuje, že je naší povinností mít otevřené oči a dívat se kolem sebe, zda někomu z našich bližních neschází to, co je dobré a potřebné a co si z nějakých příčin nemůže sám opatřit. Ve výčtu, který se v tomto úryvku opakovane objevuje, jsou vyjmenovány jak tělesné, tak duševní potřeby člověka: člověk potřebuje kromě pokrmu a nápoje také to, aby se jej někdo ujal, aby jej vyhledal v jeho samotě a opuštěnosti.

Je-li hodno odsouzení, jestliže jsme neposkytli bližním to, co pro svou existenci potřebují, jak těžce bude soudit Pán ty, kteří své bližní dokonce zbavují toho, co potřebují, a brání jim v tom, aby potřebného dosáhli. Dočítáme se o tom na jiném místě evangelia, kde Ježíš říká, že těm, kteří pohorší i toho nejmenšího, by bylo lépe, kdyby je s kamenem na krku hodili do moře (Mk 9,42). Neboť co to znamená někoho pohoršit? Připravit jej o dobro, které potřebuje ke svému poslednímu cíli, narušit jeho cestu k Bohu a ke spáse.

Láska k lidem je tedy starost a úsilí o dobro bližních. Co je pro člověka dobré, má svou

hierarchii, při čemž dobro vyššího řádu má nutně přednost před dobrem nižšího řádu: *Co prospěje člověku, kdyby celý svět získal, ale utrpěl škodu na duši? Anebo jakou dá člověk výměnu za svou duši?* (Mk 8,36). Život věčný, konečná spása, je dobrem tak významným a rozhodujícím, že je pro ně třeba obětovat i důležitá dobra jiná. Ti, kteří za Krista položili život, dali věčnému dobru přednost i před nejvyšší hodnotou časnou a vším, co je s ní spojeno. V důsledku porušení rovnováhy, které způsobil hřích, provázejí nás konflikty mezi různými stupni dobra celý život. Dostáváme se do situací, kdy v zájmu vyššího dobra musíme dobro nižšího řádu *vyloupnout* či *useknout a hodit od sebe* (Mt 5,29). Jestliže např. končetina po úrazu nebo v nemoci ohrožuje život organismu jako celku, nezbyvá než ji amputovat. Amputace údu sama o sobě, jakkoliv nelibostná a krutá, je ve skutečnosti úkonem, který je zaměřen k blahu organismu jako celku, a nikdo rozumný ji nebude pokládat za projev nelásky nebo tvrdosti.

Pole konfliktů dobra se pro člověka rozšiřuje skutečností, že nežije osamocen, ale ve společnosti. Společnost je druhem organismu, který má s biologickým organismem společné rysy.

Zde může docházet k situaci, že způsob, jakým jedinec nebo skupina řeší uspokojování svých potřeb, dostává se do konfliktu s dobrem jiných členů společnosti nebo společnosti jako celku. Represivní nástroje, jichž musí společnost použít na ochranu svých členů i společnosti samé, se z hlediska postižených jeví jako nepřijemné a nelaskavé, a přece

z hlediska vyššího dobra jsou užitečné, ba nezbytné.

V prvním i v druhém případě vidíme, že zájem o dobro člověka a způsob, jakým je toto dobro uskutečňováno, nemusí být nutně vždy jen příjemný a v doprovodu láskyplné něhy. I zásahy samy o sobě bolestivé a tvrdé mohou být projevem opravdového úsilí o dobro, tedy diktované láskou.

Kdybychom si stanovili jako svůj program nepodniknout nikdy nic, co by mohlo být druhým tak či onak nepříjemné, a udělali z »láskyplné libosti a vlídné něhy« nejvyšší dobro, dostali bychom se nutně dříve nebo později do neřešitelných situací.

Nikdo není dobrotivější než sám Bůh. Jeho Syn, který vzal na sebe naše lidství, byl nejdokonalejším ztělesněním účinné dobrotivé lásky. Mýlil by se však každý, kdo by se domníval, že Syn Boží nikdy nepoužije tvrdých slov. Šestatřicetkrát vyslovil v evangeliu »Běda!« Ve 23. kapitole Matoušova podání je opakuje osmkrát po sobě na adresu zákoníků a farizeů. Zlořečí celým městům. Mluví o tom, s jakou neúprosností vystoupí proti všem, kteří nezachovají jeho přikázání. Při střetech se svými odpůrci je dokázal usadit docela nekompromisně. Mravní normy platné ve Starém zákoně neobměňuje směrem k měkkosti, vstřícnosti a liblezlosti, nýbrž naopak, nasazuje přísná měřítká a požadavky, které zavazují nejen navenek a před očima druhých, ale i v nitru a ve skrytu. Jeho slova: *odejděte ode mne do věčného ohně* je třeba brát stejně vážně jako pozvání *pojděte, požehnaní mého Otce* (Mt 25,41; 34).

Pokud by někdo namítal, že jako Bůh mohl také pohrozit, podívejme se, jak mluvili a psali ti, kteří vyšli přímo z jeho školy.

Sv. Jan byl jeho miláčkem. Vyzývá, abychom se milovali vespolek, ale neváhal také říct,

Poslouchej Boha v jeho přikázáních, aby i on tě slyšel ve tvých modlitbách.

sv. Jan Zlatoušty

že kdo hřeší, je z ďábla, neboť ďábel hřeší od samého počátku (1 J 3,8). A dále: Žádný duch, který nevyznává Ježíše Krista, není z Boha. Je to duch antikrista (tamtéž 4,3). Ve svém třetím listě odhaluje nekompromisně Dioferna jako tížádstivce.

Apoštol Juda *pokládá za potřebné písemně napomenout: Vloudili se mezi vás nějakí lidé, kteří jsou již dávno označeni k odsouzení. Jsou to bezbožníci. Zaměňují milost našeho Boha za prostopášnost a popírají jediného vládce a našeho Pána Ježíše Krista.* (Jud 1,4)

U sv. Pavla vedle jeho velepisné lásky najdeme celou řadu výroků, které odhalují nemilosrdně falešné proroky a *vzpurmé mluvky a podvodníky, které třeba umlčovat, protože podvracejí celé rodiny* (Tit 1, 10).

Dále bychom mohli citovat naprosto nemilosrdná slova apoštola Petra v jeho 2. listu (2, 1-3; 10-19). A co tento nevybíravý soud apoštola Petra: *Na ty, kdo poznali cestu spravedlnosti, a přesto se odvrátili od svatého přikazu, hodí se staré přísloví: »Pes se vrací k tomu, co zvrátil,« a »prase sotva umyté se znovu válí v blátě.«* (2 Pet 2, 21)?

Může někdo říct, že těmto apoštolům se při psaní listů nedostávalo lásky?

Jaký je tedy vztah mezi láskou a pravdou? Především je třeba říct, že mají společný předmět, a tím je dobro. Jejich konečné ztotožnění nacházíme v Bohu, který je *Láska* (1 J 4,8), a jak dosvědčuje sám Pán, také *Pravda* (J 14,6). Tam kde není pravda, není ani láska. Může někdy pravda porušit lásku? Může k tomu dojít v tom případě, že je použita s úmyslem ublížit nebo poškodit bližního. Ale obvykle pak jde o pravdu neúplnou, nedopovězenou, zkrácenou a jednostrannou, nebo sdělení pravdy tomu,

Opravdový učedník

Cařihradský patriarcha sv. Jan Zlatoústý vedl krajně nenáročný životní způsob. Všechny své příjmy používal k podpoře nemocných. U statkuchtivého kléru, který se snažil získat vlivné státní osobnosti na svou stranu, byl tento cařihradský patriarcha značně neoblíbený.

Jeho protivníci nakonec vymohli na císaři vydání vyhošťovacího dekretu a nedali mu pokoj ani ve vyhnanství. 14. září r. 407 na cestě do nového vyhnanství světec zemřel bídou a vysílením.

Jan Zlatoústý byl vynikajícím kazatelem. Jeho spisy a zvláště pak exegetické homilie jsou dodnes aktuální.

Při výkladu 1. listu ke Korinťanům sv. Jan Zlatoústý napsal: *Co přesahuje myšlení, to přísluší pouze víře.* Již tehdy se gnostikové domnívali, že všechna ta-

jemství je možno odhalit skrze gnosi (poznání). Jan Zlatoústý k tomu napsal: *Ti, kdo se snaží myšlením proniknout do tajemství, budou ztraceni. Kdybychom chtěli pravdy o Bohu zodpovědět vnější moudrostí, muselo by to vyvolat hlasitý smích, a to nikoliv pro nedostupnost věci samé, ale pro nerozum člověka. Žádné slovo nemůže vysvětlit nadpřirozené věci.*

Pak uvádí Jan Zlatoústý příklad: *Pohled, když říkám: »Byl ukřižován«, poví vzdělaný Řek: »Jaký to má smysl?« A Řekové začnou přitakávat: »Když byl ukřižován, nemohl si pomoci, jak mohl později vstát a pomáhat druhým? To přece nedává žádný smysl.« Tak smýšlejí ve své moudrosti.*

Pak se patriarcha obrací ke svým posluchačům a říká: *Tajemství kříže překračuje smysl*

rozumu, a přesto má nadpřirozenou moc.

To, co řekl sv. Jan Zlatoústý ve 4. století o víře, platí velmi přesně také dnes. Víra je totiž **božský dar**. Katechismus katolické církve cituje v článku 153 Ježíšova slova Petrovi: *Nežjevil ti to tělo a krev, nýbrž můj nebeský Otec* (Mt 16,17).

Přijali jsme víru od Církve. Církev **není pánem** víry, nýbrž její ochránkyní a hlasatelkou po všechny časy z pověření a s podporou Ducha svatého. Proto vyznáváme: *Věřím v jednu, svatou, katolickou, apoštolskou Církev.* Církev není žádnou čistě lidskou institucí, nýbrž je to nadpřirozeně pojatý dar milosti: je mystickým tělem Kristovým. Jsme Církví, jestliže zůstáváme v Kristově slovu: *Vytrváte-li v mém slově, budete opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí* (J 8,32).

-vs-

kdo nemá právo tuto pravdu znát a může tuto pravdu použít k cizí škodě. Pravda může poškodit lásku, jestliže poškozuje dobrou pověst druhého. Nemám tedy právo vyjevit veřejně, co se týká soukromého života mého bližního. Není však poškozením dobré pověsti bližního, který sám veřejně hlásá to, co neodpovídá pravdě, když jiný jej z této nepravdy usvědčuje. II. vatikánský koncil nás důrazně upozorňuje: *»Láska a přívětivost nás nesmí činit lhostejnými k pravdě a k dobru.«* (GS 28) Svatý Jakub v závěru svého listu píše, že je možno přikrýt množstvím hříchů, ale nikoliv tak, že tyto hříchy nevidíme, nýbrž že přivedeme k obrácení od bludné cesty toho, kdo zbloudil od pravdy. Byla by to bludná láska, která by s bloudícím milovala i jeho blud. Stejně tak by bylo porušením pravdy a lásky, kdybych pod pláštěm lásky a svornosti třeba jen mlčením přitakával ke špatným skutkům a k nepravdě. Odhalení

veřejně hlásané škodlivé nepravdy musí být jasné a přesvědčivé. Nejedná se přitom současně o odsouzení osoby toho, kdo ji hlásá, ale o (odhalení) demaskování bludu jako takového. Není ovšem možné být tak šetrný k hlasateli bludu, aby to, co je bludné, bylo k nerozeznání. Věcná kritika bludného tvrzení nebo názoru není totéž co neúprosný soud nad tím, kdo jej hlásá.

Nesmí-li nás snaha o lásku, dobrotivost a pokoj činit lhostejnými k pravdě a dobru, tím méně nás může činit slepými k nepravdě a ke zlu. Ani přesvědčení víry o konečném vítězství dobra a spravedlnosti v Božím království neopravňuje k bezbřehému optimismu a bláhovému irenismu, který zavírá oči před hrozícím ohrožením a šířícím se zlem. Víra ani láska nejsou ideologie odtřžené od reality. Úsilí o falešný láskyplný pokoj za každou cenu vede k opovážlivému spoléhání na úkor bdělosti a připrave-

nosti, o které Pán i apoštolové opakovaně hovoří.

Růžové brýle vidí až neuvěřitelně černě jen jediné: to, co jakkoliv narušuje růžové vidění světa. Tady pak končí také všechna proklamovaná láskyplná dobrotivost.

Tato naše úvaha není polemikou s těmi, kteří našli zalíbení v takovémto nazírání na skutečnost. Máme oprávněné obavy, že nám nemohou správně rozumět, a proto bohužel vyvoláváme jejich nevoli. Tyto řádky jsou určeny spíše těm, kteří si neumějí vysvětlit udivující protiklady v názorech a postojích osob, kterých si jinak nesmírně váží. Touto úvahou hledáme i sami pro sebe vysvětlení, proč se nemůžeme domluvit s lidmi, s nimiž nás jinak tolik věcí spojuje a s nimiž nás spojuje dokonce i dobrá vůle. Před námi je dlouhodobý a nelehký úkol překonat tento rozpor a najít za přispění Ducha svatého společnou oboustranně srozumitelnou řeč.

-lš-

Sv. Jan Zlatoústý, mozaika v palatinské kapli v normánském paláci v Palermu na Sicílii

Vůbec by nebylo třeba vykládat učení, kdyby zářil sám náš život. Nebylo by třeba brát na pomoc slova, kdyby dostatečným svědečtím byly naše činy.

sv. Jan Zlatoústý

Neuctívej tady Krista v hedvábném rouchu, zatím co venku na ulici, kde hyne hladem a nahotou, se o něj nestaráš. Bůh nepotřebuje zlaté kalichy, ale zlaté lidi.

sv. Jan Zlatoústý

Běda, když vás budou všichni lidé chválit; vždyť stejně se chovali jejich předkové k falešným prorokům.

Lk 6,26

Sv. Brigita

KRISTOVA MODLITBA ZA VLASTNÍ KATANY

Ježíši, nebeský lékaři! Rozpomeň se na smrtelnou slabost a bolesti, které jsi, povýšen na kříž, snášel na svých zraněných a proražených údech, takže se žádná bolest nevyrovná Tvé bolesti. Od temene Tvé hlavy až k patě nebylo na Tvém těle jediné zdravé místo. A přesto jsi nedbal na tato svá muka a modlil ses za své nepřátele: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí!“ Ve své slitovnosti mi dopřej, aby vzpomínka na Tvá nejkrutější muka mi dopomohla k úplnému odpuštění mých hříchů a mého bloudění.

Sv. Brigita

KRISTOVA SLITOVNOST NAD KAJÍCÍMI HŘÍŠNÍKY

Ježíši, zrcadlo věčné jasnosti! Rozpomeň se na úzkost, která tížila Tvé Srdce, když jsi ve světle své vševědoucnosti sice viděl blaženou budoucnost vyvolených, kteří dojdou spásy pro zásluhy Tvého utrpení, ale také zavržení tolika bezbožných, kteří svou vlastní vinou budou svrženi do věčné záhuby. Pro bezednou hloubku svého slitování, v němž máš tak velký soucit s námi hříšnými a bloudícími a které jsi prokázal zločinci po svém boku, když jsi mu řekl: „Ještě dnes budeš se mnou v ráji“, prosím Tě, prokaž i mně v hodinu smrti své milosrdenství.

Sv. Brigita

Turínské plátno na videokazetě

Doba postní jako období pokání a sebezáporu je v liturgickém roce časem nejpříhodnějším pro hluboké a upřímné rozjímání nad utrpením našeho Pána. Jen prožijeme-li tuto dobu „na poušti“, po boku Kristově, oblečení v jeho rány, jen tehdy budeme moci spolu s ním vstát z mrtvých k novému životu. Zakusit se Synem Božím jeho muka a smrt znamená prožít též jeho tajemné a radostné zmrtvýchvstání.

Jak se můžeme spojit s Ježíšem na kříži, jak se můžeme ponořit do jeho svatých ran? Zdá se, že jedním z nejvhodnějších a nejosvědčenějších prostředků jsou texty evangelií vyprávějící o Kristově oběti a některé pasáže z Žalmů a prorockých knih Starého zákona (v každodenní liturgii, soukromém rozjímání, při pobožnosti křížové cesty či na duchovních cvičeních...).

V mediální a vizuální kultuře dnešní doby přistupuje k tomuto způsobu rozjímání ještě jeden: dokumentární videokazeta pojednávající o jedné z nejpůsobivějších a nejdiskutovanějších relikvií křesťanské éry – o Turínském plátně. Ať už fakt o autenticitě tohoto pohřebního plátna přijmeme, či nikoliv, může zhlédnutí tohoto dokumentu vnést do svého rozjímání o Spasitelových bolestech nové podněty a otázky a zároveň získat sjednocující představu o mukách, jež Ježíš pro nás podstoupil na kříži.

Co lze objektivně z tohoto pohřebního plátna vyčíst o muži, jehož tělo v něm spočívalo zavinuto ne více než 36 hodin? Následující poznatky můžeme směle konfrontovat s biblickými pasážemi – výsledkem by však nemělo být pouhé živé a detailní poznání krutého a ponižujícího Ježíšova umučení (byť i to samo o sobě může vyburcovat naši vlažnost a otu-

pělé svědomí), nýbrž vědomí toho, že Kristus trpěl za naše hříchy, z lásky a dobrovolně a že více než všechna muka (bičování, posměch a nadávky, trnová koruna, ukřižování...) jej zraňují a trýzní naše hříchy a nevěrnosti (Iz 53). To vše by mělo vyústit v pokornou modlitbu o poznání vlastní hříšnosti a lítost nad ní, spolu s předsevzetím Pána již nezarmoutit v budoucnosti žádným svým pádem.

Muž z plátna byl bičován po celém těle od chodidel až po ramena, zhruba sto dvacetí ranami (Jan 19,1; Iz 1,6; 50,6). Muž z plátna byl korunován korunou z trní – tato potupná insignie královské moci měla tvar helmy, takže pokrývala temeno a týl a způsobila na třicet pět ran. Šlo o zcela unikátní a krutý způsob mučení, nedoložený v žádných ostatních pramenech (Mt 27,29). Muž z plátna si sám nesl kříž, resp. jeho příčné břevno – patibulum, které způsobilo pohmožděliny a otoky na ramenou (Jan 19,17). Muž z plátna pod tímto břemenem padal – na otisku nosu, kolen a pat byly nalezeny pozůstatky bláta a hlíny (mimo chodem s obsahem minerálu, který se běžně vyskytuje v okolí Jeruzaléma). Muž z plátna byl ukřižován: svědčí o tom rána po hřebu na levém zápěstí a rána na chodidle zapříčiněná dřikem hřebu (rána na pravém není na plátně vidět, neboť muž byl po smrti uložen s rukama přes sebe tak, že levá ruka překrývala pravou právě v místě rány) (Lk 23,33; Žl 22,17; Fil 2,8). Muž z plátna má ránu v boku, způsobenou bodnou zbraní – kopím římských vojáků. Kopí proniklo mezi žebry až k srdci a zasáhlo je zespodu. Ranou vyšla nejprve sedimentovaná hustá krev a po ní lehčí krevní sérum. Muži z plátna nebyly zlomeny holenní kosti, byť to byla běžná popravčí technika urychlu-

jící odsouzencovu smrt; jeho smrt byla potvrzena proboděním boku (Jan 19,33-35; Ex 12,36; Žl 22,15; 24,31; Zach 12,10). Tělo muže z plátna bylo nabalzamováno směsí myrhy a aloe (Jan 19,39) a zřejmě spěch – blížila se totiž sobota (Jan 19,31) – zapříčinil, že nebylo před zavinutím do lněného plátna rituálně obmyto, a proto zůstaly patrné všechny stopy krve a ran (Zj 19,13).

A konečně: ke vzniku tohoto otisku – vlastně negativu – na rubáš bylo nutné zvláštní fyzikálně nespecifikovatelné záření, které mohlo vyjít pouze „z nitra“ zavinutého plátna, tedy z ležícího těla; vědci vyslovují domněnku, že se tak stalo při vzkříšení... (Mt 28,6)

Od 18. dubna do 14. června proběhne po dvaceti letech v Turíně expozice vzácné památky: ne každý z nás však bude mít příležitost se na tuto pouť do Itálie vypravit. Prostřednictvím této videokazety však můžeme být svědky napínavého procesu vědeckého a historického bádání, které nás seznámí s dosud zjištěnými fakty o tomto archeologickém nálezu. Podrobně zdokumentována rekonstrukce vzniku obrazu na plátně i dlouhá tradice lidové zbožnosti a úcty k Turínskému plátnu vede k přesvědčení, že před sebou máme autentickou relikvii samotného Krista, „skutečného svědka Kristova utrpení a vzkříšení“ (Jan Pavel II.).

VIDEOKAZETA TURÍNSKÉ PLÁTNŮ

Režie – Alberto Di Giglio
Barevný film – 57 min.
Česká verze – 300 Kč

Vydalo:
NAKLADATELSTVÍ
PAULINKY
Karlovo nám. 5
120 00 PRAHA 2
tel. + fax 02/29 98 45

Kolébka demokracie vězňi aktivistku hnutí Pro život

Známa americká aktivistka Joan Andrews Bellová byla 15. ledna 1998 v Pittsburghu odsouzena na 3 až 23 měsíců vězení za „pohrdání soudem“. Odmítla totiž podepsat závazek, že se v příštích třech letech nezúčastní činnosti, za kterou byla již jednou před lety odsouzena, totiž nenásilných demonstrací před potratovými klinikami.

Operation Rescue – Operation Záchrana – je významnou součástí hnutí Pro život v USA. Její činnost spočívá v pokojných blokáдах a demonstracích před potratovými klinikami. Aktivisté nejen brání klientkám těchto klinik v přístupu, ale zároveň jim na místě nabízejí materiální i poradenskou pomoc. Právě v tom je vlastní smysl této činnosti: blokáda nemůže trvat věčně a klinik je spousta. Jen účinná pomoc tedy dokáže ženy od úmyslu podstoupit potrat odvrátit trvale. Zkušenosti hnutí přitom dokazují, že řada žen, které by samy

do poradny nepřišly, se po rozhovoru s aktivisty Rescue rozhodne své dítě donosit.

Původní obžaloba, která Joan Andrewsovou přivedla před pittsburghský soud, se týkala takové nenásilné demonstrace v Pittsburghu v roce 1985. Předtím Joan strávila dva roky ve vězení na Floridě za stejnou věc. V Pittsburghu byl její případ přidělen soudci Novakovi, který ji odsoudil k tříleté zkušební lhůtě. Joan však odmítla přijmout podmínky zkušební doby (především požadavek, aby se po tři roky neúčastnila blokáд potratových klinik) a odvolala se. V důsledku odvolání byla propuštěna na svobodu, ale v roce 1990, když vyšší soudní instance její argumenty odmítla, na ni soudce Novak vydal zatykač.

Joan Andrewsová se však o zatykači ani nedověděla, a tak žila dál svůj běžný život: prodala se, narodilo se jí dítě, další s manželem adoptovali a za-

ložili domov pro svobodné matky. Teprve v roce 1997 byla zatčena.

I když se Joan v poslední době blokáд neúčastnila, řekl její právník před soudem, že z důvodů svědomí nemůže učinit žádný slib, že se zdrží činnosti ve prospěch života. Proto jí soudce Novak uložil další trest vězení za pohrdání soudem, a to přes tisíce protestních dopisů a telefonátů, které soud doslova zaválily.

Joanin manžel Christopher Bell řekl, že jeho manželka je „politickou vězeňkyní“. Kromě protestů a projevů solidarity od sympatizantů hnutí Pro život a ochránců života z USA i dalších zemí vzniklo i modlitební hnutí nazvané „růžencová nověna“ za Joan, její rodinu i soudce Novaka, který podle amerických zákonů může kdykoliv nařídít Joanino propuštění. Psát lze na adresu: Judge Raymond Novak, Allegheny County Court House, Grant St., Pittsburgh, PA 1521, USA.

Podle materiálů tiskové agentury Catholic World News Lucie Cekotová

Sestra Emmanuela píše...

1. března 1998

Pochválen buď Ježíši!

Během svého pobytu v Malajsii jsem se radovala, že mohu v šíření Mariiných poselství úzce spolupracovat s biskupy. Nabízeli mi i ubytování, a kněze povzbuzovali, aby otevřeli své kostely pro večery v duchu Medžugorje. Zvláště jeden z nich: od svého návratu z Medžugorje žije Mariiných „pět bodů“, praktikuje dva dny postu a vede velké modlitební vigilie ve své katedrále. První pátky tráví celou noc se svým lidem před Nejsvětější Svátostí, v modlitbě, zpěvu a vyučování, s ohromující jednoduchostí a horlivostí. Výsledek – ročně jsou v jeho katedrále uděleny stovky křtů.

Mládež těchto shromáždění je uchvacující. Po přednáškách se mladí ptali na upřesnění, jak lépe uskutečňovat Mariiny prosby. Nepřicházeli jako „duchovní turisté“, ale jako chudí, šťastní, že se mohou přiblížit své Matce.

V Asii jsem se setkala s několika velmi horlivými mariánskými skupinami. Kdykoliv jsem se jich ptala na oněch „pět bodů“, vždycky se ukázalo, že většina žije Mariiny prosby, s výjimkou postu. Na otázky: „Je ve vaší zemi útisk, máte konflikty ve vašich rodinách?“ všichni říkali ano. Stačilo dát do souvislosti upouštění od postu a množení se všech druhů zla, aby bylo zřejmé, že jsme nechali ve skříni jednu z našich nejlepších zbraní...

Od jedné přítelkyně jsem dostala tento dopis: „Je dobré někdy si položit otázku, co sv. Panna v této chvíli dělá. Hříchy světa jsou stále tak velké a obraz Boží téměř úplně skryt našimi očima. Je to, jakoby silná vrstva sazí přikrývala svět. Kdybychom mohli tyto saze odstranit, rozeznávali bychom krásný a světlý Boží obraz všude kolem nás, v každé osobě. O to se svatá Panna snaží: vyčistit saze, za pomoci každé duše, kterou obnovuje a přivádí k Ježíšovi. To, co se stane, je tak krásné! Satan chce, abychom mysleli, že saze jsou naší realitou. Ale tyto saze, to je hřích! A hřích může být vymýcen. K tomu nám stačí sledovat cestu, kterou nám naše Matka ukazuje.“

Drahá Gospo, pomoz nám, žít půst blíž u Ježíše!

Sr. Emmanuela

„LEX TOLLNER“ – VKLAD POLITICE LIDSKOSTI

Pavel Tollner, poslanec Parlamentu ČR a představitel „klidné síly“ jubiluje

Tollner podal o sobě důležitý důkaz, který velmi pozitivně osvětluje jeho politickou dráhu. Tímto důkazem je jeho charakterní rozhodnutí rezignovat na funkci místopředsedy Sněmovny po rozpadu KDS. „Lex Tollner“ je označení, které si tehdejší Tollnerovo rozhodnutí vysloužilo a zní mi jako nejvyšší klasifikační stupeň pro hodnocení práce politika. Bylo totiž rozhodnutím politicky čistým, precedentním a lidsky čestným. Zcela v souladu s očekáváním plynoucím z toho, jak se projevoval do té doby. Rozhodnutí velkého politického formátu, svědčící o Tollnerově politické zralosti. Osobní rozhodnutí za cenu ztráty značných výhod.

Je řada dalších významných činů Pavla Tollnera, na které jsme vzpomínali u příležitosti jeho životního výročí 10. března, kdy dovršil 49 let. Jako předseda a člen byl činný v mnoha parlamentních komisích (namátkou zmíníme komisi vyšetřující akce Norbert, Vlna, Zásah), zapojen byl při formulaci návrhů usilujících o zaplnění mezer v legislativě, zvl. při podpoře přijetí nového zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu. Zřetelně je slyšet jeho hlas podporující požadavek zavedení pravidel do stávajícího nepřehledného stavu financování politických stran. Zásadní význam má návrh na zrušení tří „zákonných“ ustanovení z 50. let, který předložil Ústavnímu soudu poslanec Pavel Tollner jako mluvčí 44 koaličních poslanců Parlamentu ČR. Návrh poukazuje na protiústavnost zmíněných ustanovení již v době jejich vzniku a tudíž na potřebu přiměřené legislativy týkající se Pražského Hradu, kterého se ta ustanovení týkají. Jubilantovi přejeme trvalé zdroje klidné síly.

Doc. Dr. J. V. Musil, CSc., politopní psycholog UP Olomouc

Duše – co to je?

O duši se mluví dosti často. Říkáme »je jako bez duše«, mluvíme o »klidu duše«, o »duševní bolesti«, »duševních nemocech«, »vydechl svou duši«. Tím vším se jen prohlubuje zmatek kolem pojmu, co je to duše.

Důsledně rozlišovat mezi »duší« a »psyché«

Od dob Aristotelových a Platonových se všichni západní filozofové zabývají otázkou duše (latinsky *anima*, řecky *psyché*). Stejně tak se duši zabývají papežové, církevní učitelé a teologové. Po celá tisíciletí zastávaly všechny kulturní národy názor, že člověk sestává z těla a duše, při čemž duše je nesmrtelná a při smrti jako »duchovní já« opustí tělo, aby existovala v jiném světě. Filozofie, teologie a antropologie stavějí při svých úvahách a výzkumech převážně na tomto přesvědčení. Teprve v 19. století došlo k rostoucímu rozporu v pojmání duše. Bylo to v době, kdy vědci jako Wilhelm Wundt (1832-1920) a B. W. James (1842-1910) začali přírodovědecké pokusy ke zkoumání duše. Od té doby se rozvíjí trend pojímat duši čistě fyziologicky a materialisticky. Dnes se řadí psychologie na univerzitách mezi přírodní vědy a zabývá se především zkoumáním lidského chování, klade si otázky o duchovně-transcendentní dimenzi »duše«, která stojí mimo náboženské pojetí. Nicméně neznám žádnou moderní učebnici psychologie, ve které by takové pojetí »duše« hrálo významnější roli. Nejpregnantněji charakterizuje tuto novou orientaci ve »výzkumu duše« známý výrok berlínského profesora medicíny Virchowova, který prohlásil, že »při žádné ze svých anatomických pitev ještě duši nenašel«.

Existuje vůbec nesmrtelná duše?

Tu se naskýtá otázka: Je opravdu to, co se po tisíciletí nazývalo lidskou duší, ve skutečnosti jen chování založené na fyziologicky-materiálně

podmíněných funkcích mozku, na naprogramovaných instinktivních reflexích a hormonálních vlivech? Existuje vůbec nesmrtelná duše katolické víry? Není prosba prastaré modlitby za zemřelé v katolické Církvi jen nějaká floskule? Nemá moderní věda pravdu, že duše vlastně neexistuje?

Ne, nemá. Duše skutečně existuje. Má ji každý člověk a žije z ní. Je jeho duševním já, které stvořil Bůh jednou a provždy a které je nezrušitelné. To, co dnes zkoumá psychologie, psychiatrie a psychoterapie, jsou nanejvýš dílčí oblasti duše ve vztahu k jejímu působení na živé tělo. Jde v zásadě o dvě zcela rozličné věci, při čemž »duše« v náboženském pojetí vzhledem ke své ústřední, duchovní a nezničitelné podstatě se vůbec nemůže srovnávat s »duší«, jakou se zabývá psychologie.

V obecném povědomí však nenacházíme jasné rozlišování mezi rozdílným pojetím těchto skutečností. Odtud pak pramení četná nedorozumění mezi vědci, některé náboženské pochybnosti našich bližních i některé matoucí teologické interpretace.

Podstatný rozdíl mezi »duší« a »psyché«

Je tedy na čase zřetelným rozlišením zjednat jasno o těchto pojmech. **Duše** je to, o čem mluví náboženská víra. To, co má na mysli psychologie, je **psyché**. Teologie na straně jedné a psychologie na straně druhé by měly každá zůstat u svého oboru. Abychom mohli vést smysluplnou diskusi o této oblasti lidské existence, musíme vycházet od obou těchto pojmů, »duše« a »psyché«, ačkoliv se jejich obsahy dnes bohužel stále více směřují.

Takové rozlišení pojmů předpokládá ovšem jasné rozhodnutí, totiž přijetí přesvědčení, že člověk je tvor Boží, kterého Bůh obdaroval jedinečným osobním »já« a který je povolán po smrti k věčnosti svého bytí. Kdo není schopen přijmout tuto víru nebo kdo existenci takového »já« popírá, tomu je lhostejné, zda tomu, co zkoumá nebo o čem mluví, říká duše nebo psyché. Je ochoten hodit do jednoho hrnce lidskou a zvířecí »psyché« a mluvit při tom o »duši«. Je snad tvrzení, že každý člověk má nesmrtelnou duši, pouze překonaný náboženský mýtus? Může psychologie dokázat, že tato duše neexistuje? Jak je možno dospět k přesnému a výstižnému rozlišení? Čím je na jedné straně »duše« a na druhé straně »psyché«?

Člověk je bytost schopná sebereflexe. Proto se stále pokouší přemýšlet o sobě. Tak se např. ptá: Jak funguje moje tělo? Jak vypadá zevnitř? Odкуда přichází nemoc? Jak může z těla uniknout život? A zjišťuje u sebe také projevy, které nejsou vysvětlitelné pouze tělesnými příčinami: radost, úzkost, lásku, nenávisť, smutek, extázi, myšlení, bdění nebo snění. Chtěli bychom vědět: Jak to funguje? Co za tím vězí? Proč se v některých prožitcích Takovými otázkami se dostává přímo na půdu psychologie.

Psychologie – věda o psyché

Od samých počátků lidských dějin hledali vědci odpověď na takové otázky. Záhy zkoumali nitro těl, nemoci a příčiny úmrtí. Ale co s těmi projevy, které nejsou tělesně a hmotně uchopitelné? Ty byly připsány duši. Již primitivní národy vycházely z toho, že člověk má kromě těla také duši, která po smrti existuje mimo tělo. Filozofové se touto otázkou zabývali po mnoho staletí. Ale teprve v 19.

století začali vědci »duševní jevy« zkoumat experimentálními metodami. Chtěli dosavadní převážně teoreticko-spekulativní výpovědi o duši konečně empiricky prověřit.

Začal přímo revoluční vývoj ve vysvětlování »duše«. Smyslové jevy byly zkoumány za různých podmínek. Zkoumal se vztah mezi podnětem a reakcí, instinktivní chování a motivace. Ruský fyziolog I. P. Pavlov (1848-1936) prováděl podnětově-reakční analýzu na psech a popsal tzv. podmíněný reflex jako vysvětlení lidského chování. Jeho výsledky ovlivnily následně výchovné metody v materialistickém komunismu. Též současně založil J. B. Watson (1878-1950) tzv. behaviorismus. Přenášel výsledky pokusů s šimpanzy na lidské chování. Sigmund Freud (1856-1939) nacházel podstatné složky »duše« v podvědomých a nevědomých potlačených komplexech. A tak se utvářely stále speciálnější směry zkoumání. Dnes se výzkumníci musejí specializovat, protože souhrn poznatků již jedinec neobsáhne.

Psyché místo duše

Je to, co psychologové dnes zkoumají, skutečně lidská duše, která existuje po smrti na onom světě? Nikoliv. Někteří psychologové jsou ochotni ve své soukromé sféře myslet na Bohem stvořenou duši. Jejich věda však zpravidla nesmrtelnou duši nebere v úvahu a vychází z pojetí fyziologicky-tělesné »duše«. Tak se dnes psychologie na univerzitách vymezuje jako »psychologie bez duše«. To, co zkoumá, a o čem vypovídá, není vůbec duše v náboženském smyslu slova. Jedná se spíše o »psyché« buďto lidskou nebo zvířecí, jejichž jednotlivé stupně co do vyspělosti, a vybavenosti se pak pokoušejí vysvětlit evolucí.

Co je to »psyché«? Poznáme to nejlépe z toho, čím se psychologie zabývá. Především

Otče, odpusť jim...

Spolu s ním byli vedeni na smrt ještě dva zločinci. Když přišli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jej i ty zločince, jednoho po jeho pravici a druhého po levici. Ježíš řekl: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“ O jeho šaty se rozdělili losem. Lid stál a díval se. Členové rady se mu vysmívali a říkali: „Jiné zachránil, at' zachráni sám sebe, je-li Mesiáš, ten vyvolený Boží.“ Posmívali se mu i vojáci; chodili k němu, podávali mu ocet a říkali: „Když jsi židovský král, zachraň sám sebe.“ Nad ním byl nápis: „Toto je král Židů.“ Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal: „To jsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!“ Tu ho ten druhý okřikl: „Ty se ani Boha nebojíš? Vždyť jsi sám odsouzen k stejnému trestu. A my jsme odsouzeni spravedlivě, dostáváme zaslouženou odplatu, ale on nic zlého neudělal.“ A řekl: „Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království.“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji.“ (Lk 23,32-43)

Ukřižování našeho Pána Ježíše Krista nám představuje celou zlobu pekla a slepotu a slabost lidí. Konec konců nebyl Ježíš ukřižován od lidí, nýbrž peklem a hříchy celého lidstva. Proto se Ježíš modlil za ty, kteří ve své zaslepenosti vystupovali jako nástroje pekelné zloby: **Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.**

Těmito slovy potvrdil Ježíš pravost svého evangelia a své

lásky k lidem, ke všem lidem, zvláště k hříšníkům. Prosil za odpuštění nejen tehdejšího svého mučení, ale za odpuštění všech našich hříchů.

Chování vojáků, kteří losovali o jeho šat, připomíná nám podobné ošklivé situace, kdy se příbuzní již u smrtelné postele umírajícího hádají spolu o dědictví. To je jen jeden z příkladů, jak mohou být lidé raněni bezcitností a zaslepeností.

je to nervový systém. Ten se pokládá za základ procesů vědomí a chování. Přistupují k tomu hormony jako faktory při vzniku pocitů, nálad a ovlivňování motivace. S výzkumy Wilhelma Wundta přibyl dále význam objevů a odhalování smyslu. Dědičnost se uvádí ve vztahu k vlohám a vlastnostem. Zkoumají se také stavy vědomí, a to ve vztahu k podvědomí a nevědomí. Rozvíjí se vývojová psychologie a přináší poznatky o rozvoji psychických zážitků a chování. Psychologie učení se zabývá pamětí, řečí, koncentrací, inteligencí a tvorbou pojmů, a to vše v souvislosti s motivací. Zkoumají se dále sny, fantazie a hypnóza. Psychoterapie řeší psychické

těžkosti a nemoci. Psychologie osobnosti chce postihnout člověka jako celek.

Z toho, co psychologie zkoumá a snaží se vysvětlit, je zřejmé, že jde o něco jiného než o duši, jak o ní jedná teologie anebo transcendentně orientovaná antropologie. Jde tu o empiricky postižitelné zážitky vnímání, vědomí a chování. Co tato psychologie vysvětlovat nedovede, jsou otázky osobní odpovědnosti a svobodného rozhodování. Všechny psychologické směry zde stojí pod vlivem určité světónázorové pozice.

Důsledky »psychologie bez duše«

Je nezbytné, abychom zcela jasně rozlišovali: psyché není

Rouhavá výzva, aby Ježíš pomohl sám sobě, když pomáhal jiným, je dalším dokladem zaslepenosti lidí, kteří nechápou, že Ježíš svým trpělivým a láskyplným snášením svého utrpení dosáhl největšího vítězství nad hříchem a nad satanovou mocí. – Nejednalo se mu pouze o osvobození od lidského utrpení, ale o osvobození duše a celého člověka z ničivé moci hříchu a satana.

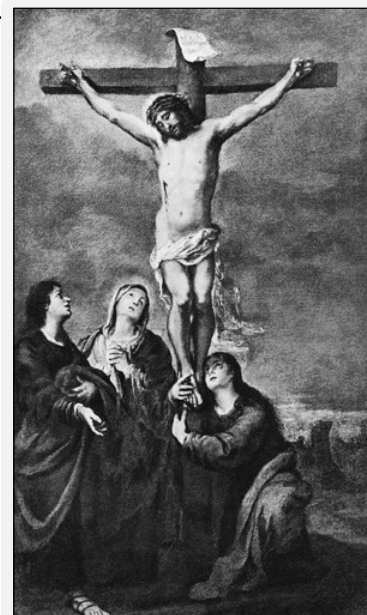
Ale touto slepotou nebyli raněni pouze prostí lidé, kteří byli diváky při tomto křížování, ale i dobře vzdělaní vojáci a vedoucí mužové národa, jako byli velekněží a zákoníci. Zde se ukazuje zřetelně celá síla a zloba satanova, ale současně i Boží láska, která nad zlobou vítězí. Tak zvítězí všichni, kdo se na křížové cestě svého života spojí s Ježíšem a budou mu stále podobnější.

Jeden ze dvou zločinců se připojuje k rouhačům. Ale druhý se otevírá Boží milosti. Poznává v Ježíši Mesiáše, lituje svých vin a vyznává je před celým světem s prosbou o odpuštění. A co způsobila tato zpověď? Ježíš mu slibuje: **Ještě dnes budeš se mnou v ráji.**

duše. »Psychologie bez duše« má své důsledky: Jestliže člověk nemá žádné svobodné volní rozhodování, žádnou nesmrtelnou duši, která existuje i po smrti, pak všechny pocity, myšlení, konání a chování jsou výsledkem hormonálních procesů, dědičnosti, kondice, instinktů a naučeného chování. Svědomí a odpovědnost jsou pouhé výsledky podmíněné výchovy a výchovou jsou jen sociologicky zprostředkované potřeby, které ospravedlňují prosazení určitých změn chování skrze »vyhasínající« a »posilující« podněty. Stačí to na zdůvodnění odpovědnosti? Kde zůstala skutečná duše?

-ire-

(Pokračování příště)

Antonio M. Murillo: Ukřižování

Ježíš trpí, aby vykonal vůli Otce... A ty, který chceš také vykonávat přesvatou vůli Boží tím, že následuješ Mistra, můžeš si naříkat, když cestou potkávaš utrpení?

Josemaría Escrivá

Zde máme nejlepší důkaz nesmrtelnosti lidské duše.

Neboť jestliže tělo Ježíšovo i tělo kajícího zločince bylo uloženo do hrobu, kdo pak šel do ráje? Právě nesmrtelná duše, která se při smrti odděluje od těla.

Jsem schopen v těžkých chvílích, když mě druzí nespravedlivě odsuzují a »křičí«, odpouštět tak jako Ježíš, abych se mohl modlit Otčenáš a žádat od Otce odpuštění?

Jaké předsevzetí si musím udělat ve světle dnešního rozjímání?

Modleme se:

Bože a Otče, jsme tvé vlastnictví a skládáme veškerou svou naději do tvé milosti. Zůstávej s námi v každé nouzi a v každém nebezpečí a ochraňuj nás. Prosíme tě o to skrze Ježíše Krista, našeho Pána, který s tebou a Duchem svatým žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

podle -sks-

SVATÝ MARTIN

RYTÍŘ MILOSRDENSTVÍ XXXIV.

Wilhelm Hünermann

Vedle Tourona z nejvznešenějšího rodu měl své místo Florens, obrácený loupežník, kterého Martin kdysi přivedl do Milána, vedle učeného Aurelia propuštěný otrok Caluption, který u svého pána býval čeledínem ve stáji. Mladíci z bohatých kupeckých rodin seděli vedle někdejších rebelů, které biskup zachránil před katovou sekerou. Hodnost a stav, původ a rodina, čest či pohrdání světa nic neznamenal v klášteře na Loiré.

Byli tu muži, jimž už hlava stářím zbělela jako sníh, i obláti se svěžími chlapeckými tvářemi.

Nikdo nepovažuje za snadné vést takovou rodinu mnichů. Martin už měl své břemeno s muži a chlapci, kteří přišli do jeho ticha z velkého a hlučného světa. Jeden se potloukal krajem jako tulák a hledal jen možnost chránit se před zimní nepohodou. Teď, když jaro poprvé vlahně dechlo na probouzející se zemi, už mu cukalo v nohou a jistě se jednoho dne vydá na cesty. Jiný kdysi jako bard táhl od jedné svatby ke druhé, brnkal na svou lyru a zpíval vlastní verše, za což si pak při hostině mohl nacpat břicho. Jestlipak zůstane na místě, kde na jeho bujné písničky nikdo není zvědavý a kde se musí spokojit s tak skrovnou stravou?

Ještě větší starost měl Martin o toho či onoho, který se v pošetilí tížádsti chtěl vyvyšovat nad ostatní bratry. Mladý Anatolius chtěl být úplně dokonalým mnichem, postil se a umrtvoval až příliš, tlachal o andělech, kteří se mu v noci zjevují, o nebeských poslech, kteří udržují spojení mezi ním a milým Bohem, a přitom se pod zdáním pokory sotva skrý-

vala nebezpečná pýcha. Student Briccius, který svého přítele Galluse následoval do kláštera, nebyl o nic méně tížádstivý a dost často ztěžoval opatovi život svým velkopanským a povyšným chováním.

Martin je však všechny snášel s neúnavnou dobrotou a trpělivostí, a i když musel kárat chybujícího bratra, projevoval svou otcovskou laskavost. Většina jeho synů však měla nejlepší vůli a mnozí byli na cestě k opravdové dokonalosti.

Patřil k nim mladý Refrigerius, který při jídle předčítal Athanasiem sepsaný životopis otce mnichů Pavla, tichý, vážný novic, velmi zbožný a bezvadných mravů. Skvělou dvojicí byli Gallus a Clarus, mladý muž ze vznešeného domu, ti dva právě teď obsluhovali mnichy při jídle. Mnozí z nich byli dokonalí asketové, že by člověk lepší nenašel ani v thébské poušti. Zářivým příkladem pro všechny byl Felix, Martinův první druh, který bratřím často vyprávěl o šťastných dnech v Ligugé.

Opat Martin, který toho dne jedl se svými syny, přecházel očima z jednoho na druhého.

Jeho bystrému pohledu nic nešlo. Dobře si všiml, že mladý Briccius ohrnoval nos, protože se mu zdálo, že jedno místo v knize biskupa Athanasia není psáno úplně bezchybnou latinou. Neuniklo mu, s jakým vlčím hladem přišel bratr Postumianus, ale jen se tomu posmál, vždyť Galové byli všude známi jako velcí jedlíci. Anatolius ovšem už dříve odsunul svou dřevěnou misku stranou a tajně pošilhal po otci mnichů, zda si všiml jeho hrdinské zdrženlivosti.

Když se všichni nasýtli, Martin se zvedl, řekl svým sy-

nům pár nabádavých slov, přičemž jim doporučoval hlavně bratrskou lásku a snášenlivost. Pak dal několika bratřím zvláštní úkoly.

„Dnes ráno jsem v kameni pod skalou objevil jedovaté hady. Musíme to místo vyčistit, aby nikdo nepřišel ke škodě.“ To byl úkol pro bývalého banditu Florense, který při chytání hadů prokázal neuvěřitelnou obratnost.

„Bratr Aper a bratr Sabatius budou sytit chudé, kteří jsou v této době u brány kláštera. Ale postarejte se, aby se naše dary rozdělovaly spravedlivě, a nestrpte, aby se někdo cpal dopředu a druhý odešel s prázdnou!“

Oba mniši ochotně přikývli.

„Zítra je slavnost svatého Gratiana, prvního biskupa v Tours,“ řekl Martin nakonec. „K jeho počtě nám dá bratr Viktor na stůl pár ryb, nachytá je diakon Cato, správce našeho kláštera.“

Tu se rozjasnily tváře i těch nejpřísnějších asketů, bratr Postumianus přímo zářil radostí a někdejší bard si olízl rty. Jen Anatolius se zatvářil otráveně, aby naznačil, jak velice pohrdá každým chutným soustem.

„I bratr Anatolius se může těšit,“ zvolal otec mnichů. „Radostná tvář je Bohu milejší než zachmuřená.“ Mladý novic zbledl hněvem. Jistě se hned pomodlí půlku žaltáře za opatovo obrácení.

Hodina po obědě byla věnována zotavení. Většina mnichů doprovázela diakona k řece, aby přihlíželi rybolovu. Ale ať se Cato snažil jak chtěl, v síti neuvízla nejmenší kořist. Bratři poskakovali po břehu jako rozpustilé děti, udělovali rybáři dobré rady, smáli se jeho mamé námaze.

„Ó běda, všechny naše ryby plavou pryč!“ vzdychl bratr Postumianus. Někdejší bard drnkal na vrbový klacík, jako by držel svou lyru, a vesele zpěvoval:

**Mírná mlčenlivost
je pevnou věží čistého
srdce a je nemalou
ctností.**

Sv. František z Assisi

„Rybář chce chytit velikánskou rybu. V síti není nic a náš stůl zůstane prázdný. Rybička byla moc rychlá, rybář příliš hloupý. Bež jen do své cely a už se nemrač! Tralala, tralalalala!“

Několik mladých mnichů vybuchlo hlasitým smíchem a i nejstarší asketové se pobaveně usmívali.

„Jak mohu něco chytit, když tu děláte takový povyk!“ bručel mrzutě diakon a s povzdechem znovu hodil síť.

Martin si zatím s nejmladšími novici a obláty vyšel do okolí kláštera. Gallus, Clarus a Refrigerius se od něho nehnu-li, aby jim neušlo ani slovo. Na břehu řeky viděli pastýře, který stříhal ovečku.

„Podívejte se na to jehně!“ s úsměvem řekl biskup. „Vidíte, jak pokojně se nechá stříhat! Řídí se napomenutím svatého Jana Křtitele: Kdo má dva pláště, dej jeden tomu, kdo nemá žádný!“

Když přišli na louku, ocitli se najednou uprostřed divoké štvance. Smečka psů se hnala za zajícem, který zoufale kličkoval, aby jim unikl. Nakonec proběhl opatovi mezi nohama a hledal útočiště pod jeho pláštěm.

„Hej, milí psi!“ volal Martin hlasitě a vztáhl ruku proti skučící smečce. „Je vás tolik a tak silných a štvete ubohého slabého zajíčka? Nestydíte se?“

Ať už se psi zalekli muže v dlouhém čemém oděvu, či mu skutečně rozuměli, zarazili svůj běh a klidili se odtud.

„To je jako v ráji,“ žasl Refrigerius. „Vždyť první lidé prý také mluvili se zvířaty.“

„To dělá i dnes každý dobrý pastýř,“ usmál se Martin.

Pokračování příště

Úmysl všeobecný:

AŤ VĚŘÍCÍ VE 2. ROKU PŘÍPRAVY NA VELKÉ JUBILEUM PODPORUJÍ V CÍRKVI ZVLÁŠTĚ DUCHA JEDNOTY A SPOJENÍ.

Tento rok je v trinitární přípravě na jubileum 2000 věnován třetí božské osobě – Duchu svatému, duchu jednoty.

Nejdříve je třeba si uvědomit, že společenství církve není ani tak sociologického rázu, jako spíše dar a úkol, nebo povolání. Tento dar jednoty přijímáme v církvi od Ducha svatého. Zároveň jsme vyzýváni, abychom jej zachovali, pěstovali a rozmnožovali. V zásadě nebude nikdy chybět, stejně jako nemůže chybět svatost či apoštolský ráz. Dar jednoty však může být zatemněn, méně viditelný, bohužel i zraněný. Dokazuje to rozdělení církve a církevních společenství. Je to proto, že jsou zde odstředivé síly, které podlamují jednotu danou Duchem svatým. Ta vyžaduje soudržnost a neustálé přemáhání napětí, vznikajícího z odstředivých sil.

Víme, že Bůh je jeden a nerozdělený. Tajemství trojjediné jednoty je dovršeno v osobě Ducha svatého. On, jako Osoba, je nejvyšším poutem lásky mezi Otcem a Synem, kteří jsou na jeho počátku. V Duchu sva-

tém se totiž sjednocuje v kolebě věčného života nerozdílná Trojice. Toto označení Ducha svatého ukazuje na obdobný sjednocující účinek jeho působení vzhledem na stvoření, na lidské osoby a dějiny. On, který je stále přítomen i přes překážky (hřích na prvním místě), vede lidstvo k jednotě, k tomu, aby se stalo jednou rodinou. Duch svatý je zvláště v církvi, o které II. vat. koncil říká, že je jako svátost, tj. zároveň znakem i prostředkem vnitřního spojení s Bohem a jednoty celého lidského rodu. Je to zároveň odraz trojičného tajemství, totiž jednota v množství osob, nebo chcete-li, jednota, která má svůj kořen v podstatě každé osoby, ale zároveň ji překračuje novým poutem. V tomto směru je jednota církve a v církvi jednotou božskou a téměř svátostnou. V církevní tradici je označována slovem spojení (communio).

Proto zve dubnový úmysl AM své příznivce, aby podporovali v církvi svou modlitbou zvláště ducha jednoty a spojení.

Úmysl misijní:

AŤ MEZINÁRODNÍ SPOLEČENSTVÍ PODPORUJE A CHRÁNÍ NÁBOŽENSKÁ, EKOLOGICKÁ A SOCIÁLNÍ PRÁVA NÁRODŮ OCEÁNIE.

Sv. otec Jan Pavel II. řekl 23. května minulého roku vyslanci Nového Zélandu:

„Nový Zéland je země s velkolepou přírodní krásou. Je v něm též široký kulturní a etnický pluralismus. Při pastorační návštěvě vaší země r. 1986 jsem si mohl osobně ověřit pozoruhodnou různorodost, která je charakteristická pro vaši společnost. Výzva, na kterou máte dát odpověď, spočívá v tom, že je třeba umožnit osobám roz-

dílných kultur spolupráci na společném dobru v duchu úcty a vzájemné pomoci.

Historická zkušenost Nového Zélandu ve vybudování harmonické společnosti pokračuje dále v hledání spravedlivějšího a stálejšího dialogu mezi občany. Jeví se též v účasti vaší země na snahách Společnosti národů o zachování míru, v přínosu zabraňovat zločinům proti lidskosti a v odpovědném přístupu k ochraně přírodních zdrojů...

Na mezinárodní úrovni je bohužel stále naléhavější požadavek objektivního kritéria mravní odpovědnosti. V mnohých částech světa jde ruku v ruce s rozšířením relativistického přístupu k pravdě. Popírá se zde ve skutečnosti každé objektivní kritérium dobra a zla. Nejhlubší příčiny tohoto dilematu, jež s sebou nesou vážné důsledky pro společnost, spočívají ve snaze nadřadit individuální autonomii nad svazky, které nás spojují a činí odpovědné jedny za druhé. Společnost má zapotřebí koherentního pohledu, který v sobě uzavírá jak hodnotu a nezcizitelná práva každého individua – zvláště těch nejslabších a nej-

Před Kristem bude povýšena, oslavena a velebena pravdivost svaté prostoty a pokory, svaté modlitby a chudoby, které jsou obsahem našeho povolání.

Sv. František z Assisi

zranitelnějších – tak i hierarchii hodnot, na kterých konec konců spočívá společné dobro. Příznaky krize, které můžeme pozorovat v mnohých demokraciích, jen zvýrazňují nutnost opravdové výchovy k civilním i morálním hodnotám a potřebu rozumného a otevřeného dialogu o etickém rozměru politického a sociálního života.“

Katolíci k tomu přispívají nejenom svou sociální a charitativní činností, nýbrž i svědecktím svého života.

Úmysl národní:

AŤ KNĚŽÍ A ZASVĚCENÉ OSOBY, KTERÉ SE OCITNOU V OSOBNÍCH KRIZÍCH, NAJDOU MEZI VĚŘÍCÍMI CHÁPAJÍCÍ A ÚČINNOU DUCHOVNÍ POMOC.

V jednom náboženském časopise byl kdysi příběh matky, jejíž dva synové se stali kněžími. Vzpomíná: „Měli jsme v Paříži malou továrnu. Manžel jí věnoval celý svůj život. Říkal si „věřící“, dokonce „přesvědčený křesťan“, ale pro Boha neměl čas ani v neděli. Při nedělních bohoslužbách jsem zastupovala hlavu rodiny já.

A naši dva povahově tak rozdílní synové byli otcovou pýchou. Jednoho dne se však náhle vše změnilo. Michal a Jakub se vrátili z prázdninového letního tábora katolické mládeže, kde už několik roků s nadšením působili jako skupinoví vedoucí. Přišli zaražení a zamklí. Co se stalo? V táboře byl tři léta jejich rádcem a spolupracovníkem mladý kněz. Přinul k němu celou duší. O posledních prázdninách však byl jejich přítel kněz jako vyměněný. Byl náladový a někdy i agresivní. Uprostřed prázdnin řekl mým synům, že opustí kněžství. Pokoušeli se mu vše vymluvit. Marně. Prosili ho te-

dy, aby je naposled alespoň vyzpovídal. Příštího dne už ho v táboře nenašli. Hoši byli otřesení do hloubi duše. Michal nám řekl svým klidným způsobem: „Jakub a já jsme se rozhodli, že nastoupíme na jeho místo. Vstoupíme do semináře pro pozdní povolání.“

Otec se zděsil. Nechtěl, aby se továrna dostala do cizích rukou. Prosil, aby aspoň jeden zůstal doma. Jakub odpověděl rozhodně: „Otče, Bůh nepřistupuje na kompromisy. Chce nás oba. Cítili jsme to oné noci v prázdninové kolonii tak silně, že jiná cesta pro nás oba neexistuje“.

Manžel beze slova opustil místnost. Neodvážil se zvrátit náhlé rozhodnutí našich synů. Dnes jsou oba kněžími. Neprosili jsme za jejich povolání, teď ti však, Bože, děkujeme, že jsi je vyvolil. Jak podivné jsou tvé cesty, Pane!“

Komentář k úmyslům Apoštolátu modlitby připravil Antonín Holas SJ

Pravdíček

Boj o povolání byl pro bohoslovce Šuránka nesnadný z obav, že by se mohl stát – kdyby zklamal – dalším odpadlým knězem té doby. Jeden z nich bydlel v Olomouci nedaleko... Avšak v síle Boží milosti Antonín všechny pochybnosti překonal. Jeho vzpomínka má nadpis – Pravdíček.

Po příjezdu z velikonočních prázdnin jsou už zkoušky přede dveřmi. Brzo začnou „kvést kaštany“. Ba, už kvetou. Procházky parkem jsou jakési zájímavější. Jaro je jaro! Chodím s pěti našimi bohoslovci z I. ročníku jako „prefekt“. Jednou nás v parku zastaví starší dáma a praví: „Mám doma nějakou theologickou literaturu. Ráda bych ji dala bohoslovcům. Ale bohoslovcům! Ne, aby knihy ležely v nějaké knihovně. Přijďte si pro ně. Náměstí Palackého 12, IV. poschodí.“ Nevěděl jsem ani, kde je to náměstí, a zeptal jsem se v semináři spolužáka Matouška, Olomoučana, kdo by ta dáma mohla být. Řekl jsem to také představeným. A prof. Novotný, jehož pomalé vrzání bot mne zastihlo na chodbě, mně pravil: „Slyšel jsem o té theologické literatuře. To bude asi ta žena, kterou si vzal odpadlý kněz, nyní profesor Spisar. Běžte tam, běžte! Buďte opatrní!“

Šli jsme se spolužákem Benediktem Matouškem, našli náměstí Palackého, kterým jsme procházkou chodívali často, aniž jsme si toho všímali, a vystoupili do IV. poschodí domu č. 12. Našli jsme tam dvoje dveře. Na jedněch byla

vizitka: nějaká učitelka řečí. Na druhých vizitka nebyla. Zazvonili jsme tedy u prvých. Vyšla stará nervosní dáma, Matoušek měl německou kulturu, ptal se jí tedy německy, má-li ona pro nás – theology – nějaké knihy. „Büše? Büše?“ ptala se udiveně. Vyslovovala němčinu francouzsky. Viděli jsme tedy, že nejsme na pravé stopě. Vtom se otevřely druhé dveře a já jsem poznal tu dámu, která nás zastavila včera v parku. „Pojďte, prosím, dále.“ Zůstali jsme v jakémsi předpokoji a ona nám přinesla knihy, jež jsme dávali do kufříků, které jsme si přinesli. U dveří si hrál malý chlapec a bystře si nás začal všímat. Zatímco byla paní v druhém pokoji, zeptá se Benedikt: „Chlapečku, jak ti říkají?“ A jasný hlásek odpověděl: „Pravdíček Spisarův.“ Mně jak by bodl do srdce! Je to tedy dítě odpadlého kněze, který stále bojuje v tisku proti Církvi: A jaké jméno mu dali! „Pravdíček.“ Co tím chtějí říci? A co je tento chlapeček – proti Kristu Pánu – visícímu na kříži? Co je „Pravdíček“ proti tomu, který řekl o sobě: Já jsem Pravda. Co je Pravdíček proti věčné Pravdě? A není on vlastně spíše ovocem lží? Spisar se zavázal podjáhenstvím k doživotnímu celibátu; věděl, že nebude schopen uzavřít nikdy manželství. Bude to soužití se ženou, ale ne manželství. A „Pravdíček“ je ovocem kněžské zrady, zneuctění ženy, která nemůže být nikdy manželkou, protože kněz nemůže být nikdy manželem. Bůh je Bůh pravdy – a z „Pravdicka“ nebude nikdy pravda! Nebude dítětem z pravého, čistého, svatého manželství. Ale jedenkrát se dozví

pravdu. A co bude soudit o svém otci? A jak se rozvine jeho život? Přinese někomu požehnaní?... Jeho matka, zdá se, jako by cítila již tíhu pravdy. Konečně už to, že chce dát bohoslovcům theologické knihy a že žádá, aby jich skutečně bylo používáno, už to – zdálo se mně – něco znamená. Poděkovali jsme za knihy a odcházel...

Mé myšlenky se obrátily také druhým směrem: „Pravdíček“ (pak by se ovšem asi tak nejmenoval!) by se mohl narodit z řádného, posvátného manželství! Kdyby! Kdyby se byl abiturient Spisar nedal ovlivnit ani rodiči, ani sebeklamem, ale kdyby zvolil ten obor studia, jehož je nyní profesorem. A kdyby – poznal-li v semináři, že není pro řádné, celé, nesmlouvavé kněžství – byl měl odvahu seminář opustit!

Ale to všechno mně má co říci! Právě mně! A právě nyní, dokud je čas! Nešťastní kněží, kteří ztroskotali, oženili se po převratu nebo i odpadli k nové národní církvi, vydali jakýsi manifest, výkřik do svědomí druhých. Obrátili se také k bohoslovcům. A tu část jejich povolání nám P. spirituál přečetl z kazatelny. Bylo to varování nás před plytkostí, povrchností v otázce chápání hlubin kněžského povolání. Provolání psané krví nešťastných srdcí! „Dobře se zkoumejte, radte se, než učiníte rozhodný krok, abyste nerozmnožili řady nešťastných kněží!“

Kdo by se nezachvěl? Zde volání ztroskotanců: zachraňte se! Zde jasný hlásek: „Pravdíček Spisarův!“ Zde vážný pohled matky „Pravdíčky“ – „Ať ty knihy neleží v knihovně! Ať se jich používá!“

Nic radostného nevyzařovalo z obličejů té paní! A v pozdních letech probuzení touhy po otcovství, mateřství... Kdo by se nezachvěl?

Na mne vždycky mocně působila myšlenka zodpovědnos-

ti! Kdo mně zaručí, že nezklamu? Že neztroskotám? Že nerozmnožím řady nešťastných kněží? Vždyť také ti, kteří dnes tak ochromili náboženský život svého národa, nechtěli být v začátcích špatnými kněžími! Nechtěli zneuctit Církev! Nezačínali dobře? Možná, že někteří mladší doplatili na válečný „výpočet“. Možná, že kdyby válka byla skončila o rok dříve, nebo kdyby jí vůbec nebylo, bylo by odpadlých o mnoho méně. Ukryvali se – snad – před válkou v semináři, ježto bohoslovci nemuseli rukovat, počítali, že to skončí dříve, že ještě budou moci ze semináře odejít... a zatím, zatím... Rok míjel za rokem. Odejít ze semináře znamenalo: ihned na vojnu, na frontu... Mezi ty mladší patřil Josef Stejskal, z rodiště p. arcibiskupa Prečana, jemuž právě p. dr. Prečan kázal na prvotínách. Tak brzo po vysvěcení – po dvou letech! – se postavil v čelo církve československé na Olomoucku... O tom nám – při střihání – vyprávěl holič (seminární, jméno mně vypadlo z paměti), že ho asi zlomila ješitnost, parádovitost. Byl prý bohoslovec krásný a byl si toho vědom. Před svěcením na kněze prý si dal zvlášť kulmovat své krásné vlasy.

Buď, jak buď, skutečnost je taková, tolik kněží doznalo, že se pozdě probrali z jakéhosi spánku, do něhož byli v semináři jakoby ukolébáni.

A já jsem se dostal do blízkého styku s domácností jednoho z těch, kteří ztroskotali a stojí nyní v boji proti Církvi! „Pravdíček Spisarův.“ Je to náhoda? Vždyť neexistuje! Je to řízení Boží! A co mně tím chce Pán Bůh říci? Je dvojí možnost: vzchop se – a buď bohoslovcem celým, bez výhrad, bez jakéhokoliv smlouvání. Vidíš, kam vede opak! Nebo: vzchop se a opusť zavrženou seminář! Odklad je zloďej! Zde máš doklad!

Přip. -ak-

Jak pokorně a prostě vyprávějí evangelisté o událostech ukazujících slabou a kolísavou víru apoštolů! – Abychom, ty i já, neztratili naději, že jednoho dne dosáhneme silné a neochvějné víry, které títo apoštolové později dosáhli.

Josemaría Escrivá

❑ Co s kulturou?

Kazeta s filmem »Bratr našeho Boha«, který natočil polský režisér Zanussi podle hry Karola Wojtyly, byla v Itálii dána do prodeje v nákladu 600 tis. exemplářů.

Režisér Zanussi řekl ve své přednášce 24. února v Katolickém domě v Sandoměři »Je kultura potřebná ke spáse?«, že skutečná kultura nebude nikdy masová, protože vyžaduje velké úsilí a mnoho prostředků. »Abychom mohli prožít něco krásného, musí se mnoho investovat.« Podle tohoto režiséra je jed televizních seriálů zvláštní kaší pro člověka. Opakují se v nich do nekonečna tytéž motivy a tytéž scény. »Člověk potřebuje odvahu k tomu, aby vypnul konečně televizor a odložil bulvární noviny.« Sál byl naplněn k prasknutí a přednáška se setkala s velikým zájmem a pochopením. *KAI*

❑ Pronásledování v Súdánu

Súdánská vláda oznámila, že budou zbořeny čtyři katolické školy nedaleko hlavního města Chartúmu. Misionáři museli objekty opustit do 5. března. Ve školách se učilo 2,5 tis. žáků hlavně z rodin utečenců z jižních oblastí země. Křesťané představují 20 % z 25 mil. obyvatel Súdánu. Občanská válka mezi křesťanskými orientovanými a muslimskými kmeny trvá v zemi již 30 let a způsobila smrt několika set tisíc osob. Bourání katolických škol trvá již tři roky.

❑ Církev solidární s ekonomikou

Katolická církev v Jižní Koreji se účastní sběru zlata na pomoc státní pokladně. Podle informace, kterou podal arcibiskup Stephen Kim, současnou ekonomickou krizi mají na svědomí všichni: vláda, podnikatelé i jednotliví obyvatelé. Korea si myslela, že je bohatá, a vydávala více, než mohla.

Korejci jsou si krize vědomi a snižují svou spotřebu. Krize přináší s sebou utrpení, ale také užitečnou změnu životního způsobu. Rodí se nová solidarita jak mezi křesťany, tak jinými obyvateli.

La Croix

❑ Církev a Internet

Španělská biskupská konference intenzivně rozvíjí využití Internetu pro církevní účely. Ve Španělsku používá Internet asi 1 milion osob. V rámci plánu Alfa, podle kterého byly již dříve nakoupeny počítače a didaktická technika pro katolické školy, byl dán do provozu server Internetu pro všechny církevní instituce. Vydává se compact-disk, který umožňuje velmi levnou instalaci Internetu. Firma Microsoft poskytuje katolické církvi slevu 80-90 % při nákupu programového vybavení a další technickou a zabezpečovací pomoc.

❑ Smutná statistika

Americká akademie věd odhaduje roční počet potratů ve světě na 50 milionů. Při porodech se na světě ročně 7,6 mil. dětí rodí mrtvých nebo umírá v prvním týdnu života. V souvislosti s porodem umírá ročně 600 žen, převážně v rozvojových zemích. 933 mil. se ročně nakazí pohlavními chorobami, 22 mil. lidí je nemocných chorobou AIDS. *KAN*

❑ Úděsný seznam

Polský gynekolog dr. Tomáš Dmochowski sestavil z článků, které vydali zastánci umělé antikoncepce, seznam nežádoucích účinků, které se vyskytují po použití těchto prostředků. Jak řekl ve své přednášce »Vliv antikoncepce na zdraví muže a ženy«, seznam vedlejších účinků nejužívanějších prostředků je úděsný. Od zánětů močových cest přes vředy, křečové žíly, vysoký tlak, mozkové příhody až k slepotě a zhoubným nádorům. Používání protestage-

nu může vyvolat trvalou ztrátu plodnosti, potíže s močením a ztrátu libida. Mužské prostředky vedou k psychickým a neurologickým změnám pokastračního charakteru. To všechno by mělo každého odradit, jenže každý počítá právě s tím, že jemu se to nestane.

❑ Pozvání do Turecka

Turecký prezident Sulejman Demirel pozval Jana Pavla II. k návštěvě Turecka. Návštěva se má uskutečnit v r. 2000 v rámci plánu, podle kterého chce papež navštívit nejdůležitější místa křesťanské historie. Jan Pavel II. navštívil Turecko již v r. 1979 a potkal se zde s ekumenickým patriarchou Cañhradu.

❑ **Poslanci koaličních stran v Polsku** připravují zákonná opatření proti pomografii a násilí ve sdělovacích prostředcích. Spolupracují při tom komise tři komise: pro kulturu, sdělovací prostředky a pro rodinu.

❑ 26.–28. září se bude konat ve Varšavě zasedání Světové konference katolického skautingu.

❑ Rabín Mordechaj Halprin, člen hlavního rabinátu Izraele, potvrdil, že Mojžíšův Zákon na rozdíl od většiny křesťanských vyznání nebrání nijak klonování lidí. Řekl to na zasedání vědeckého komitétu izraelského parlamentu. *KAI*

❑ **Hluchoněmý františkán Rowland Yeo složil v Singapuru posunkovou řečí řeholní sliby.** Nyní odchází do New Yorku, aby se zde v semináři pro hluchoněmé připravil na přijetí kněžského svěcení.

UCA News

❑ **K 200. výročí založení varšavské diecéze** bude vydána zvláštní poštovní známka. Další známkou bude »Korunovace obrazu Matky Boží Tesk-

níci z kostela sv. Alžběty ve Varšavě – Powsinie«.

❑ **Polský episkopát** vykonal v lednu a únoru t. r. svou pravidelnou návštěvu »ad limina« ve Vatikáně. Vzhledem k velkému počtu polských biskupů byla návštěva rozdělena do dvou skupin.

❑ V roce 1997 byly na 1420 duchovních osobách a sakrálních objektech různých církví v Polsku spáchány násilné trestné činy. Ze zveřejněné statistiky nelze zjistit, kolik procent z toho se týká katolické církve.

❑ Komunismus dále hrozí

Reinhard Marx, pomocný biskup v Paderbornu, se domnívá, že historicky nebyl komunismus zatím poražen. Jestliže se demokracii a ekonomice nepodaří překonat nespravedlnosti, které panují ve světě, existuje hrozba, že komunismus najde velký počet přívrženců.

KAI

❑ Daň ve prospěch chudých

Marocký král Hasan II. oznámil, že bude zavedena zvláštní daň pro ty nejbohatší, jejíž výnos bude věnován chudým. Řekl, že tato zásada patří k podstatě islámu. Jak řekl král islámským teologům, tato daň má přispět k odstranění největších majetkových rozdílů.

Radio Vaticana

❑ **Madridský arcibiskup Antonio Maria Ruoco Varela** prohlásil, že pachatelé teroristických aktů propadají automaticky exkomunikaci. Politické cíle nijak nezmenšují morální odpovědnost za násilí, naopak, ještě ji zvětšují. Čím více je vraždění vypočítáno a prováděno v rámci strategie a zájmů tohoto světa, tím více se jeví jako frontální útok na život a lásku.

KAI

**Cecilská hudební jednota a Městský úřad
Ústí nad Orlicí vyhláší**

3. ROČNÍK FESTIVALU DUCHOVNÍ HUDBY SVATÉ CECÍLIE 1998

Sobota 3. 10. – varhanní festival na rekonstruovaných varhanách v děkanském kostele.

Sobota 10. 10. – festival chrámových sborů, zakončení zpívanou mší sv.

Cíl festivalu – vzájemné poznávání a zdokonalení chrámových zpěváků a varhaníků
– zavádění zpívané pokoncilové liturgie do našich kostelů

**Přihlášky chrámových varhaníků a sborů
zasílejte na adresu:**

Festival duchovní hudby sv. Cecílie, děkanství, Kostelní 19, 562 01 Ústí nad Orlicí.

Repertoár varhaníků libovolný, délka vystoupení sborů nejvýše 15 minut.

Podmínka – nacvičení zpívaných částí mše svaté, která bude sloužena na závěr festivalu: Jiří Strejc: Ecce Sacerdos magnus, P. Josef Olejník: Proprium ze slavnosti Nanebevzetí Panny Marie a gregoriánský chorál: Missa mundi.

Zájemcům obratem zašleme podrobné podmínky festivalu včetně povinných skladeb. **Festival je výběrový**, na základě zvukových nahrávek bude vybráno 8 sborů, které budou na festival pozvány. U chrámových varhaníků se zvuková nahrávka nevyžaduje.

**Uzávěrka přihlášek festivalu do
30. června 1998.**

MILES JESU, katolická komunita, zve všechny mladé dívky, ženy (17-30 let) na **duchovní cvičení** – na pomoc při rozpoznávání povolání – které se koná od 24. – 26. 4. 1998 v Brně, Veveří 15. Informace na tel. 05-41 24 79 88.

IZRAEL – Itálie, Řecko, Rhodos, Kypr – 17. 4. – 30. 4. – 21 490 Kč, busem a lodí přes Středozemní moře, zpět letecky.
IZRAEL – 29. 4. – 7. 5. – 18 990 Kč – letecky – vše již v ceně, mimo jiné vynikající hotel s polopenzí, kompletní zdravotní pojištění, kajuty na lodi aj.
GARABANDAL – Lurdy – La Saletta – 6. 4. – 13. 4. – 4 690 Kč.
MEDŽUGORJE – 6. 5. – 12. 5., 28. 5. – 3. 6., 20. 6. – 27. 6., 30. 7. – 6. 8., 12. 8. – 18. 8., 9. 9. – 15. 9. – 1 700 Kč
Informace a přihlášky:
AVETOUR – Jiří Chválek,
Fr. Kupky 445,
518 01 Dobruška
tel./fax 0443/219 29,
0602/44 16 70, 0601/24 58 64.

PRVNÍ KLOKOTSKÁ POUŤ

Ve velikonoční pondělí 13. dubna 1998 se uskuteční první klokotská pouť k Panně Marii na poutním místě Klokoty u Tábora. Mše svatá je v 10.00 hodin, oslavuje P. Zdeněk Čížkovský OMI.

CHARITNÍ SKLAD A LINKA POMOCI „POVODEŇ“

Olomouc: **V charitním skladu Povodeň** v Přerově (v areálu Meopty, a. s.) je momentálně dostatek kuchyňských potřeb, ale stále chybí postele, židle, skříňe a stoly. K dispozici jsou zde také starší okna a dveře. Přibližně sto umyvadel zaslala italská Modena, z Holandska bylo věnováno vozidlo DAF. Zdejší zaměstnanci hledají sponzory na zajištění provozu fu- karů na vyhrívání povodňového skladu. **Charitní sklad Povodeň Meopta, a. s., Kabelíkova 1, 750 58 Přerov, tel.: 0641/24 36 71; tel/fax: 0641/20 67 86**

Linka pomoci Povodeň funguje non-stop a bezplatně od října loňského roku při Arcidiecézní charitě Olomouc. Byla zřízena s cílem pomoci v oblasti psychologické, sociálněprávní, humanitární, se snahou zprostředkovat kontakty a podávat potřebné informace. Její provoz zajišťuje tým 26 odborníků, z toho 4 stálí pracovníci Charity a 22 externistů z řad psychologů, lékařů, pedagogů a sociálních pracovníků. Od svého zřízení do konce r. 1997 zaznamenala linka pomoci celkem 6146 hovorů.

Ve čtvrtek každého lichého týdne od 7 do 19 hodin slouží na lince pomoci kněz.

Linka pomoci Povodeň Olomouc – tel.: 0800/18 98 18

Linka pomoci Povodeň Opava – tel.: 0800/12 06 12

Využijme letos poslední možnosti levných poutních zájezdů před schválením zákona o pojištění cestovních kanceláří, které zájezdy podstatně zdraží. Obětujme pouť za očistění světa v souladu se zjevením Panny Marie v Garabandalu. Nabídka poutních zájezdů zašle: KCK MISIE Masarykova 46, 75103 Brodek u Přerova. Telefon: 0641/74 11 50 nebo 0602/74 11 50.

Unie křesťanských pedagogů, pobočka Praha, vás zve na přednášku PhDr. RNDr. Evžena Kindlera, CSc. **VYUŽITÍ A ZNEUŽITÍ VIRTUÁLNÍ REALITY**

kteřá se bude konat
v úterý 7. dubna 1998 v 18 hod.
(vchod se zavírá v 18.15 hod.)
v sále řádu sv. Voršily,
vchod z Ostrovní ulice č. 11, Praha 1
VSTUP ZDARMA
V rámci tohoto filozofického cyklu budou další přednášky vždy první úterý v měsíci tamtéž

**TÝDENÍK SVĚTLO NALEZNETE
NA INTERNETU NA ADRESE**

**[http://web.telecom.cz/
maticecm](http://web.telecom.cz/maticecm)**

Občanský institut Praha pořádá přednášku s besedou na téma:
**PAPEŽSKÁ KOMISE »ECCLESIA DEI«
A HNUTÍ »UNA VOCE«
Předáší Michal Semín
Přednáška se koná 3. dubna 1998
v 17.30 HOD. v Salesiánském středisku
mládeže v Ostravě, Vítkovická ulice**

Literární sekce Vlastivědné společnosti muzejní pořádá ve spolupráci s Arcibiskupstvím olomouckým a olomouckými umělci
**v neděli 29. března 1998 v 18.30 hodin
v Muzeu umění v Olomouci
VZPOMÍNKOVÝ HUDEBNÍ
VEČER**

**na počest 70. narozenin hudebního skladatele docenta
PhDr. Antonína TUČAPSKÉHO, Dr.h.c.**
V programu večera zazní skladby živě i z nahrávek, které připravil Jaromír Borovička
Účinkují:
Zpěv: Eva Horníčková, Iveta Hubáčková,
Naděžda Ostřanská a Ivan Kozumplík –
sólista PSMU
Housle: Zdena Fridrichová
Recituje: František Řehák
Klavírní doprovod: Milada Jedličková
a Květa Fridrichová
O jubilatovi promluví
docent PhDr. Zdeněk Fridrich, CSc. a PhDr. Leoš Friedl. Začátek a závěr večera ozdobí zpěvem spojené mužské sbory NEŠVERA (sbormistr V. Nedvěd) a HANÁ (sbormistr P. Majer)

Ve výstavních síních Obecního vlastivědného muzea ve Švábenicích u Vyškova je každou neděli v měsíci dubnu, tj. 5. 4.; 12. 4.; 19. 4.; 26. 4. a v pondělí 13. 4. 1998 otevřena velká výstava s názvem:

**OD KVĚTNÉ NEDĚLE DO
VELIKONOČNÍHO PONDĚLÍ**
Tradice, symboly a obřady velikonočních svátků jsou zdokumentovány v tisících námětech dětí místních škol, na pohlednicích, obrázcích a filatelii. Otevřeno je spolu s muzeem od 9 do 12 hodin a od 13 do 16 hodin. Vstupné dobrovolné.
Jste srdečně zváni.

Redakce Setkání nabízí knihu **ČESKOBUDĚJOVICKÝ BISKUP
ThDr. JOSEF HLOUCH.**
Tato životopisná publikace čerpá i z materiálů zpřístupněných až po listopadu 1989 otevřením tajných komunistických archivů. Vedle vlastního textu chronologický přehled životopisných dat, fotokopie dokumentů z tajných archivů, fotografie. Křídový papír, barevná obálka, 46 stran, 65 Kč.
Objednávky na adrese: Redakce Setkání, Kanovnická 10, 370 01 Č. Budějovice, tel/fax: 038/594 81

DOMINUM ET VIVIFICANTEM

29. Všechna slova, která pronesl Vykupitel ve večeřadle v předvečer svého umučení, jsou vepsána do doby církve: především slova o Duchu svatém jako Utěšiteli a Duchu pravdy. Jsou do ní vpisována stále novým způsobem v každé generaci, v každé době. Pokud jde o naše století, potvrzuje to celé učení 2. vatikánského koncilu, zejména pastorální konstituce „Gaudium et spes“. Mnoho míst tohoto dokumentu ukazuje jasně, že koncil, když se otvírá světlu Ducha pravdy, dává tím najevo, že je pravým strážcem Kristových předpovědí a slibů, daných apoštolům a církvi v řeči na rozloučenou. A to zvláštním způsobem oné předpovědi, podle které má Duch svatý „usvědčit svět z toho, co znamená hřích, spravedlnost a soud“.

Naznačuje to už text, v kterém koncil vykládá, jak chápe „svět“: Má na zřeteli „svět lidí“, to je celou lidskou rodinu se všemi věcmi, uprostřed nichž žije, svět, jeviště dějin, lidského pokolení, poznamenaný jeho úsilím, pohromami a vítězstvími: svět, o němž křesťané věří, že z Tvůrčovy lásky byl stvořen a je udržován Stvořitelovou láskou, který sice upadl do otroctví hříchu, ale ukřížovaný a zmrtvýchvstalý Kristus, který zničil moc Zlého ducha, jej osvobodil, aby byl podle Božího úradku přetvořen a došel ke svému naplnění (107). Ve vztahu k tomuto velmi souhrnnému textu je třeba číst v téže konstituci i jiná místa, která mají vyložit s celou realitou víry situaci hříchu v současném světě, a také vysvětlit jeho podstatu, při

čemž tato místa vycházejí z různých hledisek (108).

Když Ježíš o Velikonoční neděli mluvil o Duchu svatém jako o tom, který „usvědčí svět, co znamená hřích“, musí se na jedné straně dát tomuto tvrzení co nejširší dosah, nakolik zahrnuje všechny hříchy v dějinách lidstva dohromady. Na druhé straně však, když Ježíš vykládá, že tento hřích záleží ve faktu, že „v něho nevěří“, zdá se být tento dosah omezen na ty, kdo odmítli mesiášské poslání Syna člověka a odsoudili ho k smrti na kříži. Ale je těžké si nevšimnout, že tento „omezenější“ a historicky zpřesněný dosah hříchu se rozšiřuje až do univerzální šíře univerzalitou vykoupění, které se naplnilo prostřednictvím kříže.

Zjevení tohoto tajemství vykoupění otvírá cestu k chápání, podle kterého každý hřích, ať byl spáchán kdekoli a v které-

koli chvíli, má vztah ke Kristovu kříži – a tedy nepřímě také k hříchu těch, kdo „v něho nevěřili“ a odsoudili Ježíše Krista k smrti na kříži.

Z tohoto hlediska je třeba se vrátet k letnicové události.

Pokračování příště

Poznámky:

- 107 – Past. konst. o církvi v dnešním světě, GS, 2
108 – Tamtéž, 10, 13, 27, 37, 63, 73, 79, 80

Liturgická čtení

Neděle 29. 3. – 5. neděle postní

1. čt.: Iz 43,16–21
Ž: 126(125),1–2ab.2cd–3.4–5.6
2. čt.: Flp 3,8–14
Ev.: Jan 8,1–11
Odp.: 3

Pondělí 30. 3. – férie

1. čt.: Dan 13,1–9.15–17.19–30.33–62
Ž: 22,1–3a.3b–4.5.6
Ev.: Jan 8,12–20
Odp.: 4ab

Úterý 31. 3. – férie

1. čt.: Nm 21,4–9
Ž: 101,2–3.16–18.19–21
Ev.: Jan 8,21–30
Odp.: 2

Středa 1. 4. – férie

1. čt.: Dan 3,14–20.91–92.95
Dan 3,52a.52b.53.54.55.56
Ev.: Jan 8,31–42

Čtvrtek 2. 4. – připomínka sv. Františka z Pauly

1. čt.: Gn 17,3–9
Ž: 104,4–5.6–7.8–9
Ev.: Jan 8,51–59
Odp.: 8a

Pátek 3. 4. – férie

1. čt.: Jer 20,10–13
Ž: 17,2–3a.3bc–4.5–6.7
Ev.: Jan 10,31–42
Odp.: srv.7

Sobota 4. 4. – připomínka sv. Izidora

1. čt.: Ez 37,21–28
Jer 31,10.11–12ab.13
Ev.: Jan 11,45–56
Odp.: 10d

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	29.3.	30.3.	31.3.	1.4.	2.4.	3.4.	4.4.
Antifona	270	270	270	270	270	270	270
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	270	271	272	271	272	271	272
Antifony	387	828	843	858	874	890	906
Žalmy	813	828	843	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	388	392	395	399	402	406	409
Antifona k Zach. kantiku	388	392	395	399	402	406	409
Prosby	388	392	395	399	403	406	410
Záv. modlitba	389	393	396	400	403	407	410
Modlitba během dne:							
Hymnus	273	273	273	273	273	273	273
Antifony	273	273	273	273	273	273	273
Žalmy	818	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	389	393	396	400	403	407	410
Záv. modlitba	389	393	396	400	403	407	410
Nešpory: SO							
Hymnus	268	268	269	268	269	268	269
Antifony	386	390	838	853	868	884	900
Žalmy	808	823	838	853	868	884	901
Kr. čtení a zpěv	386	390	394	397	401	405	408
Ant. ke kant. P. M.	387	391	394	398	401	405	408
Prosby	387	391	394	398	401	405	408
Záv. modlitba	389	389	393	396	400	403	407
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

MASKA A TVÁŘ OČISTY Tomáš Bahounek OP

Bez ohledu na to, zda člověk věří, nebo ne, setkává se v souvislosti s koncem svého pozemského putování s otázkou, co se děje s člověkem po smrti. Vždyť sama lidská přirozenost se brání tomu, aby po smrti nastalo nesmyslné vyhasnutí všeho smysluplného. A když člověk odmítá náboženské vysvětlení, hledá toto vysvětlení tápavě a zmateně. Kolik podivných zkušeností pak vyvádí člověka z míry! Zvědavě hledá poučení u spiritistů, aby od nich odešel vždy ještě zmatenější. Vyspělá technika dodává zdání pravosti různým lidským pokusům o navázání spojení s dušemi zemřelých. Dnešní spiritisté se už nescházejí k seancím, aby tam

naslouchali klepajícím stolům, nýbrž používají magnetofonů, videorekordérů, počítačů a jiných vymožeností. A co z toho povstává? O tom se dočteme v knize „Maska a tvář očisty“. Jaká rizika se skrývají pro člověka ve změněném magnetickém poli? A jak se tomu všemu může člověk ubránit?

P. PhDr. T. Bahounek OP ukazuje prostředky, které se během dvou tisíciletí putování vykoupeného Božího lidu dějinami osvědčily a dodnes nejsou překonány. Současně se dozvíme, jaké opravdu máme spojení s dušemi zesnulých a jak s nimi můžeme spolupracovat.

Vydalo nakladatelství
 Matice cyrilometodějské s. r. o.,
 formát A5, 200 stran,
 cena 72 Kč.

Obyvatelé a hosté Curychu se těšili z krásného letního západu slunce, když se majitel dobře zavedené švýcarské stavební firmy Alex von Laue spolu se svým obchodním partnerem vydali autem po silnici směrem do Lugana. Nedaleko Bellinzony havarovali. Došlo k tomu ve 13 hodin 20 minut. Na dvouproutdové silnici se porsche střetl v protisměru s pomalu jedoucí kolonou vojenských vozidel, kterou předjížděl těžký nákladní automobil. Došlo k čelnímu nárazu.

Tahle nehoda způsobila zásadní zlom v architektově životě. Zároveň však přinesla mnoha dalším lidem sdělení o něčem, o čem snili mnozí zbožní lidé. Šlo o zprávu o povznesení do nějakého vyššího života. Alex von Laue prožil při plném vědomí smrtelnou úzkost. Vykřikl. Nejprve setrvačností proletěl předním sklem stranou přes kapotu. Dopadl na silnici. Při havárii utrpěl četné zlomeniny kostí. Během několika minut dorazil k postiženému lékaři a konstatoval: „Zástava srdce.“

V tomto okamžiku zakoušel von Laue něco neuvěřitelného. Nepociťoval žádnou bolest a místo toho se vznášel nad místem nehody a přesně viděl, co se pod ním děje. Když se po mnoha oživovacích pokusech později obnovila činnost jeho srdce a on posléze přišel k vědomí a uzdravil se, vypravoval o tom:

„Viděl jsem své nehybné tělo přesně v poloze, kterou jsem později našel popsanou v policejním hlášení. Pozoroval jsem, jak mi lékař násilím otevřel ústa a snažil se o umělé dýchání. Zřetelně jsem ho slyšel i jasně viděl, když zklamaně prohlásil: *Tady se už nedá nic dělat. Je mrtvý.*“

Nejpodivnější na tom bylo, že jsem viděl tuhle strašlivou scénu z nadhledu. Shora jsem viděl, jak tam *dole* na silnici zemřel jistý člověk, a viděl jsem, že ten člověk jsem já sám. Nebyl jsem tím nijak vyveden z rovnováhy. Nezakoušel jsem přitom žádné zvláštní pohnutí. Byl jsem úplně klidný. Prožíval jsem stav šťastné blaženosti.“

(Úryvek z knihy *Maska a tvář očisty*)

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vítek. Oficiálně teologicky recenzováno. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: stula.maticecm@telecom.cz; <http://web.telecom.cz/maticecm>). Registrační značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYŘIZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 83; podávání novinových zásilek povoleno SF, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPČ zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článku o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžadane nezveřejněné příspěvky nevracíme.

Placeno předem
 706 035

Novinové výplatné

Odesílatel:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
 EXPEDICE
 Dolní nám. 24
 771 00 Olomouc 1